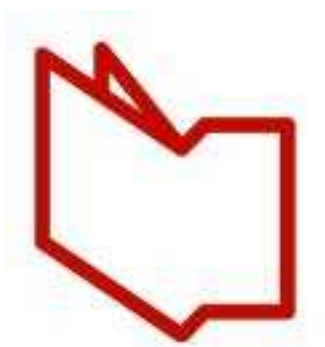

Informace

Odborné knihovny MF

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

7/2008

květen 2008
Praha

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc duben). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách Odborné knihovny MF na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/bulletin.php>

V tomto čísle jsou z **českých titulů** podchycena např. témata: jak čelit rizikům na finančním trhu, ekologické daně, ruské soutěžní právo, ztráty bankovního sektoru způsobené americkou hypoteční krizí, jmenování a odvolání úředníků ÚSC, Public Sector Information, rozvoj e-governmentu, nedostatky a slabá místa externích ratingů, financování realitních projektů z pohledu zákona o daních z příjmů, statistický systém INTRASTAT, správa daní a insolvenční zákon, postavení územních rozpočtů v rámci rozpočtové soustavy ČR, likvidace zbytkových státních podniků, zaměstnanecké benefity podle nových právních předpisů, novela zákona o finanční kontrole, obcházení zákona ve věcech daňových, drobné podnikání a šedá ekonomika (v anglickém jazyce).

Ze zahraničních zdrojů pak upozorňujeme např. na články týkající se rozpočtového procesu v Rakousku, analýzy kvality regulatorního a dozorčího rámce finančního trhu v Evropské unii, finanční vzdělanosti v USA, nárůstu nerovnosti mezd v Německu, daňové koordinace v rozšířené EU, dopadů zavedení společného konsolidovaného základu korporační daně v EU, finančních a bankovních aspektů zadluženosti maďarských domácností, regionální nerovnosti příjmů v Číně, předpisů upravujících institut závazné informace v Německu a povinností daňového poradce v Německu vůči klientovi.

V další části Informací Vám nabízíme **překlad** z německého zdroje: Správné zacházení s rizikem (bankovníctví).

Navíc jsme pro Vás připravili upozornění na nové zajímavé periodikum a přidáné tituly a pořady v Aktivních novinách.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. A. Sahánková
VO 303

Bulletin Informace Odborné knihovny MF vydává odd. Finanční a ekonomické informace Ministerstva financí

Redakce: Mgr. J. Machonský, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá

Do čísla přispěli: Mgr. J. Benda, M. Beránková, Ing. K. Gubová, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková, V. Šťastná, Mgr. M. Tichá, Mgr. E. Vaňová

UPOZORNĚNÍ

Nový titul v Odborné knihovně MF

Právo: časopis pro právní teorii a praxi

Právně teoretický čtvrtletník Ústavu práva a právní vědy s tematikou občanského, obchodního a veřejného práva a rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu ČR.

Vyd.: Praha, Ústav práva a právní vědy 2008 –

Periodicita: čtvrtletní

TECH Magazine: Technika pro práci a zábavu

změna názvu – do č. 2/2008 PC Magazine

Nezávislý průvodce trhem techniky pro práci a zábavu. Cílem je testovat produkty a služby a objektivně informovat o výsledcích. Časopis se věnuje nejen počítačům a informačním technologiím, ale veškeré technice a službám, které informační technologie obsahují nebo jejichž existenci technologie umožňují.

Vyd.: Praha, TECH Magazine 2008

Periodicita: měsíční

Nová elektronická periodika na www stránkách Odborné knihovny MF

The International journal of central banking

Časopis obsahuje články o teoretických i praktických otázkách centrálního bankovníctví a o měnové a finanční stabilitě. Vychází v angličtině.

Vyd.: skupina centrálních bank (ECB, BIS, Fed atd.) 2005-

Periodicita: čtvrtletní

<http://www.ijcb.org/journal/currentissue.htm>

Slovenské zdroje v Aktivních novinách

Do Aktivních novin byly nově zařazeny tři slovenské zdroje, a to nejčtenější slovenský deník SME, první kanál Slovenské televize STV1 a přepis rozhlasové stanice Rádio Slovensko (obdoba našeho Radiožurnálu). Jejich archiv je k dispozici od 25. 4. 2008. Zdroje jsou v rozhraní Aktivních novin přístupny prostřednictvím kalendáře anebo v příslušných tematických sekcích, jako obvykle. Články a přepisy z těchto zdrojů jsou též zahrnovány do výsledků vyhledávání.

OBSAH

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	5
Daně.....	5
Ekonomické vědy. Ekonomie	13
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	14
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	20
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	25
Podnik a podnikání.....	27
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	28
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	30
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	30
Právo.....	32
Statistika. Demografie. Sociologie.....	35
Účetnictví	36
Veřejná správa.....	37
Veřejné finance. Rozpočet	38
Životní prostředí.....	41
Ostatní.....	41
Zkrácené překlady odborných článků.....	43

Daně

Aleš Hrubý

Aktuální trendy celních a daňových podvodů. 4. díl

Clo-douane, 2008, roč. 42, č. 2, s. 12-13

Problematika odhalování celních a daňových úniků v ČR v oblasti spotřebních daní; ke změně formám páchaní daňové kriminality. Prázdna společnost, ready-made společnost (s využitím "bílého koně").

Aleš Hrubý

Aktuální trendy celních a daňových podvodů. 5. díl

Clo-douane, 2008, roč. 42, č. 3, s. 12-13

Problematika odhalování celních a daňových úniků v ČR; k případům z praxe v oblasti DPH, karuselové obchody, carousel frauds.

Josef Pravec, Ivana Pečínková

Boj o výjimky : druhé kolo reform

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 14, s. 32-37

K chystanému zrušení řady výjimek v zákoně o daních z příjmů. Autoři podrobněji seznamují s některými z nich (např. daňové prázdny v rámci investičních pobídek, daňové odpočty hypoték a úvěrů ze stavebního spoření, daňové zvýhodnění stravenek). Dále se zabývají problematikou snižování daní, návrhy na sjednocení daňové sazby pro firmy i fyzické osoby a také plány MF na zmírnění ustanovení o nízké kapitalizaci. V závěru o možných potížích při prosazování nového zákona o daních z příjmů. - K tématu viz i další přísp. na s. 38-39 tohoto čísla čas. s názvem "Sazby historicky klesají", věnovaný celosvětovému trendu v oblasti přímých daní.

Jiří Vychopeň

Cenné papíry a zdaňování příjmů s nimi souvisejících v roce 2008

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 4, s. 11-18

Přehled cenných papírů (akcie, zápisné listy, poukázky na akcie, podílové listy, dluhopisy, investiční kupony, opční listy, směnky, šeky aj.), úplatný a bezúplatný převod cenných papírů, prodej cenných papírů z hlediska daně z příjmů, změny ve zdaňování příjmů z cenných papírů od 1.1.2008, cenné papíry v účetnictví podnikatelů, uplatňování cenných papírů v daňově uznatelných nákladech. Doplněno příklady.

Zoë Prebble and John Prebble

Comparing the general anti-avoidance rule of income tax law with the civil law doctrine of abuse of law

Srovnání obecného pravidla proti vyhýbání se placení daní v zákoně o dani z příjmu s občanskoprávní doktrínou o zneužití práva

Bulletin for international taxation, 2008, Vol. 62, No. 4, p. 151-170

V článku se porovnává obecné pravidlo proti vyhýbání se placení daní v zákoně o dani z příjmu s občanskoprávní doktrínou o zneužití práva v osmi jurisdikcích - Německu, Chorvatsku, Novém Zélandu, Austrálii, Francii, USA, Británii a EU jako celku. - Vysvětl.

Martin Děrgel

Daňová kontrola - doměrek - exekuce

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 4, s. 38-45

Podrobně o daňové kontrole, daňovém doměrku a daňové exekuci. Doplněno příklady.

Zuzana Maronová

Daňové priznanie fyzických osôb

Trend, 2008, č. 10, s. 36-37

Daňové priznaní fyzických osob v SR za rok 2007; změny, snížení daňové povinnosti. Přehled příjmů, které se na daňovém priznaní neuvádějí. Přehled příjmů, které jsou předmětem daně (podle kategorií).

Alexandra Jašicová, Kamila Melečková

Daňové priznanie právnických osôb

Trend, 2008, č. 11, s. 36-38

Daňové priznaní právnických osob v SR; rekapitulace změn. Sankcionování opožděného podání daňového priznaní a opožděné úhrady daně. Srážková daň (u příjmů z pronájmu movitého majetku zahraničních společností). Změny u zabezpečení daně ve výši 19 procent ve prospěch zahraničních subjektů (zemí EU). Omezení v poskytování charity. Změny v tvorbě a uznatelnosti opravných položek. Opětovné zavedení "podkapitalizace" (omezení daňové uznatelnosti úroků z úvěrů). Transferové oceňování, povinná dokumentace transakcí se zahraničními závislými osobami. Nové daňové prázdny.

Jens Brochner ... [et al.]

The dilemmas of tax coordination in the enlarged European Union

Problematika daňové koordinace v rozšířené Evropské unii

CESifo Economic studies, December 2007, Vol. 53, No. 4, p. 561-595

Studie hodnotí ekonomické efekty koordinace korporační daně po rozšíření Evropské unie v roce 2004. Pomocí modelu všeobecné rovnováhy zjišťuje zisky a ztráty, které mohou vzniknout při různých formách koordinace zdanění příjmů korporací mezi zeměmi EU. Ukazuje, že některé země (nikoli všechny) mohou profitovat z takovéto koordinace a že by rozdíly bylo třeba vyrovnávat kompenzačními transfery. - Tematické číslo časopisu s příspěvky z konference na téma "New directions in fiscal federalism" (Nové směry fiskálního federalismu) konané v září 2006 v Lexingtonu, USA. -- Pozn.

Václav Benda

DPH při dodání zboží s instalací či montáží

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 7, s. 1-6

K problematice uplatňování daně z přidané hodnoty u zprostředkovatelských služeb. Základní principy stanovení místa plnění, dodání zboží s instalací nebo montáží s místem plnění v tuzemsku a mimo tuzemsko, dodání zboží s instalací nebo montáží do tuzemska (ilustrováno na příkladech).

Michael P. Devereux, Simon Loretz

The effects of EU formula apportionment on corporate tax revenues

Dopady modelu rozdělování navrhovaného v Evropské unii na příjmy z korporační daně

Fiscal studies, March 2008, Vol. 29, No. 1, p. 1-33

Příspěvek zkoumá pravděpodobné dopady zavedení společné konsolidované báze korporační daně (CCCTB), diskutované v EU již několik let, na příjmy z této daně v členských zemích EU. Využívá rozsáhlé databáze nekonsolidovaných účetních a majetkových dat na firemní úrovni z let 2000-2004. Zaměřuje se zejména na rozbor dopadů dvou základních složek CCCTB - na konsolidaci zdanitelného příjmu uvnitř Evropské unie a na jeho rozdělování členskými zeměmi. - Pozn.

Holger Alich, Katharina Kort

Jäger des versteckten Geldes

Lovci ukrytých peněz

Handelsblatt, 27.3.2008, Nr. 60, S. 10

K rozdílné účinnosti boje s praním špinavých peněz a s nekalými daňovými praktikami v daňových oázách na úrovni dvou organizací: FATF a OECD.

Daniel Schönwitz

Karlsruher Korsett

Korzet podle Ústavního soudu v Karlsruhe

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 13, S. 94-98

Paušály pendlerů v Německu, problematika snížených/zrušených daňových odpočtů jízdného (vzdálenost do 40/20 km do zaměstnání) od roku 2008. Očekávání rozsudku Ústavního soudu.

Joachim Mitschke

Eine Lanze für die nachgelagerte Gewinnbesteuerung

Boj za odložené zdanění zisku

Finanz-Rundschau, 20. März 2008, Jg. 90, Heft 6, S. 249-256

Autor představuje přednosti a charakteristické rysy nového systému zdanění podniků v Německu, neutrálního z hlediska právní formy - odloženého zdanění zisku. Vysvětluje cíle revize evidence zisku, dokládá hlavní výhody navrhovaných změn z účetního a daňového hlediska a zvažuje jejich důsledky pro podnikové finance a daňovou zátěž. Zabývá se též slučitelností s normami Evropské unie. - Pozn.

Christophe Grandcolas

Managing VAT in a borderless world of global trade: VAT trends in the European Union - lessons for the Asia-Pacific countries

Řízení DPH ve světě globálního obchodu bez hranic: trendy DPH v Evropské unii - poučení pro asijsko-pacifické země

Bulletin for international taxation, 2008, Vol. 62, No. 4, p. 130-144

V článku se rozebírají problémy řízení DPH v podmínkách globálního obchodu bez hranic v Evropské unii, kde se zvyšuje počet nezavedených obchodníků povinných k dani (nezavedených v zemi spotřeby). Jsou popsány slabé stránky současného systému DPH a převládající postupy pro řízení DPH v EU pro nezavedené obchodníky povinné k dani, a také nedávná snaha EU zjednodušit proces výběru daně a zlepšit daňovou kontrolu pro přeshraniční dodávky zboží a služeb. - Vysvětl.

Petr Taranda

Nejdůležitější změny ve správě daní v souvislosti s nabytím účinnosti insolvenčního zákona

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 4, s. 55-62

Nové vymezení postavení daňových pohledávek v insolvenčním řízení, započtení pohledávek v novém pojetí dle právní úpravy v insolvenčním zákoně, podávání daňových přiznání v průběhu insolvenčního řízení, odlišení plateb poukazovaných na úhradu příslušných pohledávek v průběhu insolvenčního řízení, fungování sankčního systému, daňová exekuce versus insolvenční řízení.

Jan Dierk Becker, Andreas Kempf, Martin Schwarz

Neue Steuerfallen im internationalen Steuerrecht : zum überschießenden Regelungsgehalt des neuen Korrespondenzprinzips im Körperschaftsteuerrecht

Nové daňové léčky v mezinárodním daňovém právu : k regulačnímu přesahu nového korespondenčního principu v právu korporáční daně

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 8, S. 370-378

Účelem nově zavedeného korespondenčního principu (KP) v německém daňovém zákoně roku 2007 je uzavřít skuliny umožňující daňový únik a také zabránit příp. nadměrnému zdanění. Přínosem KP sice je zabezpečení "souběhu" ve zdanění kapitálových společností a jejich společníků, kriticky však jsou vnímány nejen technické stránky prosazení nového předpisu, ale i jeho systematické slabiny. K důsledkům zavedení KP pro mezinárodně činné podniky (příklady). - Pozn.

Axel Schrinner

Neue Steuerregel bedroht deutschen Etat

Nový daňový předpis ohrožuje německý rozpočet

Handelsblatt, 3.3.2008, Nr. 44, S. 6

Koncernová daň. Předpokládané dopady plánované směrnice EU o jednotném daňovém vyměřovacím základu na rozpočtové příjmy Německa z titulu daně korporáční a živnostenské. Navrhované koncernové zdanění by mělo v rámci EU umožnit přeshraniční výkaz zisků a ztrát, zmizela by zátěž

podniků způsobená 27 různými systémy stanovení daně a zjišťování zisku, což je finančně náročné a vede ke dvojímu zdanění či úniku daní.

Eva Sedláková

Novela zákona o daních z příjmů a pracovní cesty podnikatelů, zaměstnavatelů a zaměstnanců

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2008, č. 6. Rubrika: 10 - Daň z příjmů, s. 1-24

K poměrně složité problematice uplatňování výdajů a náhrad, spojených s pracovními cestami poplatníků, do daňových výdajů. Pracovní cesty zaměstnanců a jejich cestovní náhrady, výdaje na pracovní cesty podnikatelů a jejich spolupracujících osob, pracovní cesty v rámci agenturního zaměstnávání. Doplněno četnými příklady.

V.G. Panskov

O principech nalogobloženiya fizičeskich lic

O zásadách zdanění fyzických osob

Finansy, 2008, No. 1, s. 28-33

Autor nesouhlasí se současnou jednotnou sazbou daně z příjmů fyzických osob v Rusku, kterou nepovažuje za spravedlivou, a uvádí argumenty ve prospěch znovuzavedení progresivní daně.

Jiří Turoň

Obce a DPH

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 5, s. 8-15

Rozbor zákona o DPH a ekonomických činnostech prováděných ÚSC, které mohou podléhat DPH. K podmínkám povinné/dobrovolné registrace obce jako plátce DPH, možnosti uplatňování DPH na vstupu v případě registrace obce jako plátce DPH, nárok na odpočet daně na vstupu při registraci k dani, povinnosti plátců DPH. Zákon č. 250/2000 Sb., zákon č. 235/2004 Sb.

George R. Zodrow

The property tax incidence debate and the mix of state and local finance of local public expenditures

Diskuse o dani z majetku a kombinace státních a lokálních finančních zdrojů při financování lokálních veřejných výdajů

CESifo Economic studies, December 2007, Vol. 53, No. 4, p. 495-521

Autor se zabývá změnami v kombinaci státních a lokálních finančních zdrojů při financování místních veřejných výdajů v USA (zejména pokud jde o základní a střední školy). Zvažuje, zda náhrada místní majetkové daně různými jinými zdroji daňových příjmů státu je efektivní. Při úvahách o místní majetkové dani se věnuje též otázce regulace využívání pozemků (rozdělení na zóny) a vztahu k daňové politice. - Tematické číslo časopisu s příspěvkem z konference na téma "New directions in fiscal federalism" (Nové směry fiskálního federalismu) konané v září 2006 v Lexingtonu, USA. -- Pozn.

Hana Straková

Přehled změn v oblasti DPH. [1]

Účetnictví, 2008, č. 3, s. 34-42

O důležitých změnách, které se do zákona o dani z přidané hodnoty promítly přijetím zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů, insolvenčního zákona a novely zákona o správě daní a poplatků. Podrobněji o sazbách daně, o skupinové registraci, o závazném posouzení správnosti zařazení zdanitelného plnění z hlediska sazby daně a o DPH ve stavebnictví. Doplněno řadou příkladů.

Pavel Kyselák

Příjmy ze zdrojů v zahraničí a jak zamezit dvojímu zdanění. [1.]

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 6, s. 11-18

K problematice vyloučení dvojího zdanění příjmů ze zahraničí. Daňová přiznání za rok 2007, smluvní a bezesmluvní státy, příjmy ze závislé činnosti, metody zamezení dvojího zdanění - úplný a prostý zápočet, úplné vynětí a vynětí s výhradou progresu (ilustrováno na příkladech).

Pavel Kyselák

Příjmy ze zdrojů v zahraničí a jak zamezit dvojímu zdanění. (2.)

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 7, s. 13-15

K problematice vyloučení dvojího zdanění příjmů ze zahraničí. Tato část příspěvku je převážně věnována změnám u daňových příznání za rok 2008, ke kterým dochází na základě přijetí zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů (resp. novelizace zákona o daních z příjmů).

Tony Mudrack

Reform der kommunalen Finanzbeziehungen: kommunale Umsatzsteuerbeteiligung unter Gewerbesteuer-Wettbewerbselementen

Reforma finančních vztahů na komunální úrovni: komunální rozdělení obrátové daně za přítomnosti prvků konkurence živnostenské daně

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, August 2007, Bd. 227, Heft 4, S. 381-402

Autor představuje návrh na reformu živnostenské daně, resp. komunálních finančních vztahů, v Německu. Navazuje na diskuse ohledně této formy zdanění podnikání v Německu a představuje roli živnostenské daně ve federálním systému spolkové republiky. Dále předkládá koncepci spojení živnostenské a obrátové daně, které by dlouhodobě stabilizovalo komunální příjmy a zároveň na stát plně přeneslo riziko vývoje živnostenské daně. - Pozn.

Ivan Brychta

Reforma daní 2008. (6.), Daňové a nedaňové náklady

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 6, s. 19-22

Tato část seriálu k daňovým změnám v souvislosti s reformou veřejných financí je věnována daňovým a nedaňovým nákladům, a to jak v případě právnických osob, tak i fyzických osob (především dle § 24 a § 25 zákona o daních z příjmů). Podrobněji např. k problematice likvidace zásob, odpisu pohledávek, opravných položek k pohledávkám, závazného posouzení apod. Doplněno příklady.

Ivan Brychta

Reforma daní 2008. (7.), Majetek a ostatní změny zákona o daních z příjmů

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 7, s. 19-22

Tato část seriálu je věnována dopadům daňové reformy v oblasti majetku. Autor se nezabývá pouze změnami ve vymezení hmotného a nehmotného majetku nebo jeho odpisy, ale upozorňuje také na novinky v případě finančního pronájmu. Podrobněji např. o době pronájmu, změně leasingové společnosti, finančních nákladech, odpisech majetku apod.

Martin Gerth

Schnell loswerden : Steuerflucht III

Rychle vyřídit : Daňový únik III

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 10, S. 82

K problematice postihů vázaných na (zahraniční) dědictví v případě, že jsou dle mínění německého fiskálu jejich zdrojem černé - a tedy nezdaněné - peníze. Doporučení pro dědice, jak minimalizovat škody a pokuty. Ručení dědice za ještě neodhalené daňové dluhy. Finanční postihy dědice, daňové doplatky. Vlastní udání dědice, povinnosti vykonavatele závěti vůči finančnímu úřadu, sílící trend převzetí role vykonavatele závěti bankou. - Problematice boje s daňovým únikem se v tomto čísle věnují i příspěvky na s. 74-81.

Pavel Kyselák

Smlouva o zamezení dvojímu zdanění s Jordánskem

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 4, s. 50-54

K nové Smlouvě mezi vládou České republiky a vládou Jordánského hášimovského království o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu, která se začala provádět od 1. ledna 2008. Autor seznamuje se strukturou smlouvy a s obsahem některých jejích článků (stálá provozovna, sdružené podniky, dividendy, úroky, licenční poplatky aj.).

Petr Taranda

Správa daní po přijetí nového insolvenčního zákona. [1.]

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 7, s. 27-30

K zákonu o úpadku a způsobech jeho řešení (zák. č. 182/2006 Sb.) a k problematice daňového řízení podle právní úpravy účinné od 1. ledna 2008. Rozlišení daňových pohledávek v režimu insolvenčního řízení, problematika započtení v novém insolvenčním zákoně.

Jana Nedvědícká

Správní uvážení v daňovém řízení

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 4, s. 34-37

Pojem a právní úprava daňového řízení, správce daně a další osoby zúčastněné na řízení, instituty správního uvážení v daňovém řízení - zvýšení daně, prominutí daně, pokuta, použití pomůcek v daňovém řízení, dokazování.

Zdeněk Kuneš

Stanovení místa plnění při dodání zboží

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 3, s. 31-34

Příspěvek se zabývá stanovením místa plnění při dodání zboží, při pořízení zboží z jiného členského státu a při dovozu zboží (dle zákona o dani z přidané hodnoty). Problematika je ilustrována na 20 příkladech.

Zdeněk Kuneš

Stanovení místa plnění při poskytnutí služby

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 4, s. 19-26

Všechny činnosti, které nejsou dodáním zboží nebo převodem nemovitosti, se pro účely daně z přidané hodnoty považují za poskytnutí služby. Základní princip pro stanovení místa plnění u služeb, místo plnění při poskytnutí služby ve zvláštních případech (např. přepravní služby, služby kulturní, sportovní, výchovné apod., služby oceňování věci, cestovní služby). Problematika je ilustrována na četných příkladech.

Axel Schrinner

Steinbrück jubelt, die Sünder bangen

Steinbrück jásá, hříšníci se strachují

Handelsblatt, 3.3.2008, Nr. 44, S. 7

Daňové úniky německých občanů s pomocí lichtenštejnské knížecí banky LGT jsou jen podle prvních propočtů odhadovány na cca 200 mil. eur, obviněno bylo okolo 150 osob, 91 z nich se již přiznalo, očekává se odhalení ještě dalších zhruba 200 případů (někteří obvinění údajně absolvovali své vyrovnání se státem při daňové amnestii v letech 2004/2005, jejich tehdejší přiznání však nepostihovalo všechny zatajené peníze). Koupi seznamu dat "provinilců" za cca 4 mil. eur hodnotí spolkový ministr financí jako "nejlepší obchod svého života". K plánovanému zvýšení finančních postihů za daňový únik. Kritika bankovního tajemství Rakouska a Švýcarska (švýcarské právo rozlišuje daňový únik a daňový podvod).

Hans-Friedrich Lange

Steuerberaterhaftung: die Hinweispflicht des Steuerberaters bei ernsthaften Bedenken gegen die Verfassungsmäßigkeit einer Steuerrechtsnorm

Ručení daňového poradce: povinnost daňového poradce upozornit v případě vážných pochybností na neústavnost práva daňové normy

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 10, S. 511-517

Rekapitulace povinností daňového poradce v Německu vůči klientovi, k postupu v případě neústavnosti normy daňového práva. K soudním případům resp. soudním rozsudkům (doplňeno zdůvodněním). - Pozn.

Ruth Reichstein

Topverdiener in den Niederlanden sollen mehr Steuern zahlen

V Nizozemsku se mají ze špičkových příjmů platit vyšší daně

Handelsblatt, 14./15./16.3.2008, Nr. 53, S. 6

K plánům nizozemské vlády na vyšší zdanění velmi vysokých příjmů a odstupného manažerů (na rozdíl od ostatních států EU zde existuje značná transparentnost v ohledu platu manažerů, podniky o nich informují na internetu).

Jiří Řehák

Transformace příspěvkových organizací na obchodní společnosti : daňové souvislosti

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 5, s. 16-18

Postup a povinnosti příspěvkových organizací v daňové oblasti při transformaci na obchodní společnost. Pokyny k poslednímu daňovému přiznání k dani z příjmů právnických osob, základ daně, pohledávky, uplatnění daňové ztráty, odpočty, přiznání k DPH (příklad).

Milena Drábová

Uplatňování daně z přidané hodnoty u služeb. 5. část, Služby zprostředkovatelské

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 3, s. 38-41

V závěrečné části článku se autorka věnuje službám zprostředkovatelským (zprostředkování tzv. katalogových služeb, zprostředkování dalších služeb, vymezení rozsahu zprostředkovatelských služeb). Doplněno třemi příklady.

Klaus J. Wagner

Verbindliche Auskunft: Anmerkungen zum geänderten Anwendungserlass zur Abgabenordnung

Závazná informace: poznámky k pozměněnému prováděcímu výnosu k Poplatkovému řádu

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 5, Status Recht, S. 58-59

K předpisům upravujícím institut závazné informace v Německu (Poplatkový řád, Nařízení o daňové informaci, prováděcí výnos k Poplatkovému řádu); formální předpoklady pro podání žádosti.

Roman Ondříšek, Ondřej Lichnovský

Významná novela daňového řízení

Právní rádce, 2008, roč. 16, č. 3, s. 37-38

K zákonu č. 270/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Podrobněji k některým změnám týkajícím se např. rozšíření pojmu "daňový poradce", nahlížení do spisů, oznamování plánovaného výsledku svědka, ochrany před nečinností apod. - Pozn.

Daniel Schönwitz

Willige Helfer

Ochotní pomocníci

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 11, S. 122, 124-125

Švýcarsko v roli překladiště černých peněz. K podílu švýcarských bank na daňovém úniku německých občanů (objem černých peněz spravovaných ve švýcarských bankách se odhaduje na 175 mld. eur). UBS, LLB, offshore-trust. Julius Bär, Leumi. Absurdní ochrana daňového úniku švýcarským bankovním tajemstvím.

Dana Trezziová

Zaměřeno na zelené : Evropská unie

Euro, 2008, č. 17, s. 90-92

Autorka upozorňuje, že "zelené" daně a další opatření zaměřená na boj proti klimatickým změnám (např. systém obchodování s emisními povolenkami) budou představovat stále vyšší náklady a zatížení českých podniků a občanů. V této souvislosti ukazuje na nezbytnost jasné politické linie ochrany životního prostředí v ČR podpořené ekonomickými argumenty, která by byla základem pro jednání s EU a pro začleňování její legislativy do české.

Danuše Nerudová

Zdaňování korporací v Evropské unii. 2. část, Konsolidace v rámci systému společného konsolidovaného základu daně korporací

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 3, s. 56-62

Tato část je věnována konkrétním pravidlům konsolidace v rámci systému CCCTB. Konsolidace skupiny, změny v úrovni hlasovacích práv, prodej aktiv a podílů, transakce v rámci skupiny aj. Doplněno příklady.

Danuše Nerudová

Zdaňování korporací v Evropské unii. 3. část, Mechanismus rozdělování společného konsolidovaného základu daně korporací mezi jednotlivé členské státy

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 4, s. 46-49

Tato část příspěvku je zaměřena na problematiku mechanismu rozdělování základu daně v rámci systému CCCTB. Podrobněji o tzv. alokačních vzorcích (vzorci založené na makroukazatelích, alokace CCCTB na základě přidáné hodnoty a na základě alokační formule). Doplněno několika příklady.

Lenka Hrstková Dubšeková

Změny ve správě daní v souvislosti se zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 3, s. 2-4

Tři okruhy změn provedených v zákoně o správě daní a poplatků - změny v závazném posouzení, změny v mlčenlivosti a záznamní povinnosti, změny v úroku z prodlení.

Václav Kubr, Tomáš Hlaváček

Zpřísnění ve prospěch rozpočtu? : zákon o daních z příjmu

Euro, 2008, č. 14, s. 62-63

Autoři upozorňují, že financování realitních projektů je třeba posuzovat dle nových daňových pravidel - novely zákona o dani z příjmů, která významně zpřísňuje pravidla tzv. nízké kapitalizace. Domnívají se, že nová pravidla jsou nástrojem k udržení stejné úrovně daňových příjmů státního rozpočtu i při klesajících sazbách daně.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 5/2008

Nesprávné uvedení DPH z časového hlediska. Ztráta, škody a likvidace zboží u podnikatelů. Daňové řešení pojistného na sociální a zdravotní pojištění podnikatele v r. 2008. Škody a manka z hlediska daně z příjmů. Dodanění neuhrazených závazků. Třístranný obchod a DPH - praktické aplikace. Automobil a DPH - nárok na odpočet DPH. Náhrada za neuplatnění DPH - nesplnění zákonné registrační povinnosti. Oprava základu daně a výše DPH: zjištěné rozdíly na vstupu (a výstupu). Závazné posouzení v ZDP a ZDPH.

Daňové a účetní poradenství

č. 9-10/2008

Jak na přeplatek na dani a zdravotní pojištění? Daň z příjmů právnických osob. Uznání závazku. Pracovní doba v novém zákoníku práce.

č. 11-12/2008

Daňové ztráty. Kdy jsme utekli z lopaty [k možným lhůtám k doměření daně]. Uznání závazku (Dokonč.). Pracovní doba v novém zákoníku práce (Pokrač.).

č. 13-14/2008

K uplatňování zákona o DPH u výstavby po 1.1.2008. Osoba samostatně výdělečně činná, nemocenské pojištění, pracovní neschopnost osoby. Výhody pro zaměstnance. Pohled do Černé kroniky aneb z příběhů kontrolních [nakládání s nebezpečnými odpady].

č. 15-16/2008

K postavení poplatníků po novele zákona o správě daní a poplatků. Brigádníci [dva typy dohod, specifika zaměstnávání studentů, dodržování hodinových limitů, obsahové náležitosti dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti, srovnání s pracovním poměrem]. Co stojí nezodpovědný (dobrý) zaměstnanec.

Daňový TIP**č. 8/2008**

Nepeněžní plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnancům - posilovna, rekreační zájezdy, kulturní akce apod. Jak vybírat dovolenou při nepravdělné pracovní době? Existuje zákonná úprava pojmu „obvyklý úrok“ u zaměstnaneckých půjček? Silniční daň na zapůjčený osobní automobil. Je pojistné osvobozené plnění? Zaměstnání slovenského občana na Slovensku českou firmou. Má jednatel s.r.o. nárok na stravenky? Je povinnost platit koncesionářský poplatek za rádio v mobilním telefonu? Kdo je povinen přiznat DPH?

č. 9/2008

Změny v daňovém posuzování výdajů (nákladů) na sociální pojištění u fyzických osob od 1.1.2008. Jak postupovat v případě, že v softwaru nelze provést opravu či zrušení daňového dokladu? Jaké sankce hrozí za porušení zákona o DPH? Jak účtovat výměnu zboží za nové? Daň z příjmů - stravenky. Daňový doklad při zprostředkování služby mezi státy EU. Storno proforma faktury. Použití služebního automobilu k soukromým účelům. Platnost potvrzení o uplatnění daňového zvýhodnění. Smlouva o bezplatné půjčce.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Martin Čihák

The 2007 Nobel Prize in Economics: mechanism design theory

Nobelova cena za ekonomii v roce 2007: teorie návrhu mechanismů

Finance a úvěr, 2008, Vol. 58, No. 1-2, p. 82-89

V souvislosti s udělením Nobelovy ceny za ekonomii v roce 2007 autor rozebírá oceněný přínos teorie návrhů mechanismů (mechanism design theory) autorů L. Hurwicze, E. Maskina a R. Myersona. Přehledně seznamuje s nejdůležitějšími prvky a zásadami této teorie, zabývá se i jejími praktickými aplikacemi v současnosti i budoucnosti. Mechanism design theory vychází z teorie her a má pomoci určit, za jakých podmínek trhy a mechanismy fungují společensky žádoucím způsobem. - Pozn.

Hans-Ulrich Küpper

Business ethics in Germany : problems, concepts, and functions

Podnikatelská etika v Německu : problémy, koncepce a funkce

Zeitschrift für Wirtschafts- und Unternehmensethik, 2007, Jg. 8, Nr. 3, S. 250-269

Autor zkoumá, proč podniková etika dosud není standardním tématem ve výzkumu a teorii německé nauky o podnikovém hospodářství. Ukazuje, že přestože za posledních dvacet let vznikla řada koncepcí týkajících se podnikové etiky, není tento obor dosud součástí vědy. Navrhuje proto alternativní koncepci "analytické podnikové etiky" rozlišující mezi logickými, empirickými a normativními rozměry etických problémů. - Pozn. -- Na článek navazuje kritický koreferát Thomase Donaldsona Should business be moral? (Má být podnikání morální?) na s. 270-274.

Bruce McCullough; Norbert Häring

"Ich glaube nichts mehr, was in Wissenschaftsjournalen steht"

"Už nevěřím ničemu, co uvádějí vědecké časopisy"

Handelsblatt, 3.3.2008, Nr. 44, S. 11

Americký ekonom B. McCullough kritizuje nedostatek transparentnosti a následných kontrol u publikovaných empirických ekonomických studií.

Jörg Michael Rothe

Personalabbau und Ethik : ein historischer Essay zur Frage, ob es richtig war, Kathryn McNeil zu entlassen

Snižování počtu zaměstnanců a etika : historické pojednání o problému, zda bylo správné propustit Kathryn McNeil

Zeitschrift für Wirtschafts- und Unternehmensethik, 2007, Jg. 8, Nr. 3, S. 315-327

Autor ukazuje na příkladu propouštění zaměstnanců z práce rozpor mezi dvojí morálkou - morálkou "tržní" a morálkou "rodinnou". Změna ekonomického myšlení, doprovázená prosazováním "tržní" morálky, nastala zhruba před 200 lety a nahrazuje starší koncept, jehož kořeny sahají k Aristotelovi. Současné období transformace může podle autora přispět k integraci starší "rodinné" ekonomické morálky do novější morálky "tržní". - Pozn.

S. Izmalkov, K. Sonin, M. Judkevič

Teorija ekonomičeskich mehanizmov : Nobelevskaja premija po ekonomike 2007 g.

Teorie ekonomických mechanismů : Nobelova cena za ekonomii za r. 2007

Voprosy ekonomiki, 2008, No. 1, s. 4-26

V článku jsou popsána východiska teorie návrhů mechanismů od nositelů Nobelovy ceny za ekonomii za r. 2007 - Lea Hurwicze, Erika Maskina a Rogera Myersona. Je vysvětlen pojem ekonomických mechanismů a "incentive compatibility" a také vztah mezi teoretickými základy a tržními mechanismy reálného světa jako jsou aukce. Nakonec se rozebírají nejnovější aplikace teorie návrhů mechanismů na institucionální analýzu. - Vysvětl.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Otto Olson

Bankovní tajemství v České republice a v dalších zemích

Daně a finance, 2008, roč. 16, č. 3, s. 11-13

Legislativní úprava v ČR, bankovní tajemství v Rakousku, Švýcarsku a Německu.

Nout Wellink

Basel II is sophisticated and sorely needed

Basilejská dohoda II je sofistikovaná a naléhavě potřebná

Financial Times, 10.4.2008, No. 36662, p. 11

V souvislosti s problémy na finančních trzích se objevila řada výtek vůči Basilejské dohodě II. Podle autora jde však o nepochopení toho, co rámec dohody představuje.

Stefan Wagstyl ... [et al.]

Central & East Europe : banking and finance

Střední a východní Evropa : bankovníctví a finance

Financial Times, 2.4.2008, No. 36655, sep. sect. (4 p.)

Hospodářsko-politický přehled se zaměřuje na otázku, jak se ekonomiky regionu vyrovnávají s dopadem úvěrových problémů v USA a západoevropských zemích. Jednotlivé články se zabývají bankovníctvím a zahraničními investicemi obecně i ve vztahu k jednotlivým zemím (Ukrajina, Polsko, Rusko aj.)

Divine intervention**Boží zásah**

The Economist, March 29th 2008, Vol. 386, No. 8573, p. 84

Za správných podmínek může mít měnová intervence žádoucí efekt. V článku se v souvislosti s nepříznivým vývojem kurzu americké měny rozebírá, zda nenastal čas, aby centrální banky vyspělých zemí podpořily dolar.

By Peter Thal Larsen and Nikki Tait

EU warning systems "need strengthening"**Výstražné systémy EU "potřebují posílit"**

Financial Times, 2.4.2008, No. 36655, p. 3

Problémy na finančních trzích ukázaly, že "systémy včasného varování" v rámci EU i rámce zabezpečení proti rizikům v bankovním sektoru je třeba posílit. Podle komisaře pro vnitřní trh Charlieho McCreevyho je nutné provést do dubna 2009 změny v tzv. Basilejské dohodě II. Tyto návrhy jsou součástí již delší dobu probíhající diskuse o evropské finanční regulaci.

Ivan Fuksa

Euro může počkat

Euro, 2008, č. 14, s. 48-50

Rozhovor s náměstkem ministra financí ČR Ivanem Fuksou se zaměřuje na privatizaci státního majetku, zejména Českých aerolinií a Letiště Praha. Pozornost věnuje i otázkám spojeným s přijetím eura, jednání o spolupráci s komerčními institucemi při exportním úvěrování českých podniků aj.

Martin Čihák and Alexander Tieman

European supervision in the spotlight**Zaměřeno na evropský dohled**

The Financial regulator, March 2008, Vol. 12, No. 4, p. 59-68

Analýza kvality regulatorního a dozorčího rámce finančního trhu v Evropské unii: metodologický postup, bankovní dohled, regulace pojišťovnictví, dohled nad cennými papíry, nedostatky v dozoru, nové výzvy. - Pozn.

Daniela Nováčková

Európsky platobný prostor

Ekonomická revue, 2008, roč. 11, č. 1, s. 18-26

Ke směrnici 2007/64/ES a jejím cílům. Pozitivní stránky zavedení SEPA, subjekty SEPA, územní a věcná působnost směrnice, platební služby, SEPA a Slovenská republika.

Robert Holman

Fed americkou ekonomiku nespasí : krize na finančních trzích

Euro, 2008, č. 17, s. 102-103

V souvislosti s úvahami o roli centrálních bank při současných turbulencích na finančních trzích se autor zaměřuje na dopady měnové politiky americké centrální banky (Fed). Ukazuje, že kromě toho, že je Fed tlačěn k nízkým úrokovým sazbám, které pomohou trhům k rychlejšímu zotavení, podniká i kroky nad rámec zdravé měnové politiky (otevření diskontního okénka i pro investiční banky, akceptace horších cenných papírů).

Ralph Atkins and Krishna Guha

Focal distance : why the two top central banks are taking such different views**Ohnisková vzdálenost : proč dvě vrcholné centrální banky zaujímají tak rozdílné postoje**

Financial Times, 10.4.2008, No. 36662, p. 9

Ačkoliv je úvěrová krize globálním problémem, Fed a ECB postupují při stanovování úrokových sazeb rozdílným způsobem. Rozdílné postupy v měnové politice jsou dány historickými vlivy i mandátem obou bank: Fed má za úkol dosáhnout co nejvyšší zaměstnanosti a cenové stability, zatímco ECB má pouze formální inflační cíl. Dilemata obou institucí ukazují, jak tenká je dnes hranice mezi dvěma riziky pro globální ekonomiku: recesí a inflací.

Getting it right on the money : financial literacy**Jak porozumět penězům : finanční gramotnost**

The Economist, April 5th 2008, Vol. 387, No. 8574, p. 71-73

Ke snaze zvyšovat finanční vzdělanost v USA. Různé iniciativy, vyhlášení dubna jako měsíce finanční gramotnosti.

By Krishna Guha

IMF points to high cost of credit crisis**MMF upozorňuje na vysoké náklady úvěrové krize**

Financial Times, 9.4.2008, No. 36661, p. 6

Podle odhadů MMF by současná úvěrová krize mohla být nejdražší finanční krizí v historii. Analýza porovnává nynější ztráty s hospodářskou krizí v Japonsku v 90. letech a upozorňuje na zvýšené riziko krachů bank s případným dominovým efektem. - Viz i články na s. 1 a 10.

David Prušvic

Interaction between monetary and fiscal policy in a small open economy with autonomous monetary policy and fiscal policy rule**Interakce měnové a fiskální politiky v malé otevřené ekonomice v systému s autonomní měnovou politikou a fiskálním pravidlem**

Acta VŠFS, 2008, roč. 2, č. 1, s. 56-79

Studie se zabývá chováním centrální banky a vlády v malé otevřené ekonomice s výrazně autonomní měnovou politikou a fiskální politikou omezenou fiskálním pravidlem. Sestavený model odpovídá české realitě, kdy nezávislost ČNB je hodnocena jako poměrně vysoká, jejím měnově-politickým režimem je cílování inflace a české veřejné rozpočty, resp. finance sektoru vládních institucí, podléhají fiskálním pravidlům Paktu stability a růstu. Analýza se soustředí zejména na kritérium deficitu, poslední část studie je pak věnována problematice interakce společné měnové politiky Hospodářské a měnové unie a individuální fiskální politiky, opět z pohledu malé ekonomiky. - 3. místo v soutěži Cena prof. Františka Vencovského. -- V tomto čísle čas. viz i další oceněné práce.

Zdeněk Husták

Jak čelit rizikům : finanční trh

Euro, 2008, č. 15, s. 86-87

V souvislosti s aktuálním negativním trendem na finančním trhu autor vysvětluje základní aspekty fungování moderních finančních nástrojů a mechanismus přenosu rizik z nesplacených úvěrů. Vytvoření takového finančního nástroje ukazuje na příkladu banky poskytující domácnostem úvěry na bydlení. Popisuje proces vydání cenných papírů v rámci sekuritizace a přenos rizika na investory, kteří si tyto cenné papíry koupí.

Jan Jedlička

Ohrozí Lisabonská smlouva nezávislost ECB?

Bankovníctví, 2008, roč. 16, č. 3, s. 15-16

K některým změnám týkajícím se výkonu měnové politiky v eurozóně, které přinesla Lisabonská smlouva (novelizující pravidla fungování EU). Autor se domnívá, že interpretace těchto změn by mohla mít dopady na nezávislost Evropské centrální banky. Podrobně se věnuje poněkud okleštěnému postavení ECB podle nové právní úpravy, posílení pozice ministrů financí eurozóny, revizi způsobu volby výkonné rady ECB apod.

A. Uljukajev, S. Drobyševskij, P. Trunin

Perspektivy přechoda k režimu targetování inflace v RF**Perspektivy přechodu na režim cílování inflace v RF**

Voprosy ekonomiki, 2008, No. 1, s. 46-57

Představitelé Ruské banky nedávno ohlásili možnost přechodu na režim inflačního cílování ve střednědobé perspektivě. V článku se rozebírají přednosti a nedostatky tohoto režimu a také hospodářské výsledky zemí, které jej již zavedly. - Vysvětl.

Kateřina Menzelová

Poloprázdňné trezory : dopady finanční krize

Euro, 2008, č. 16, s. 36-40

Příspěvek rekapituluje dosavadní ztráty, které způsobila americká hypoteční krize bankovnímu sektoru. Odhaduje celkové možné ztráty až na 600 mld. dolarů, přičemž nejvíce zasaženy jsou americké banky, poškozeny jsou však i velké evropské banky. Ukazuje i další dopady krize na banky (vývoj jejich akcií na burzách, dopady na tržní kapitalizaci bank). Zvláštní pozornost věnuje dopadu americké hypoteční krize na český bankovní sektor.

Petr Kučera

Registry už neposkytují jen údaje o dlužnících

Bankovníctví, 2008, roč. 16, č. 3, s. 25-26

Role úvěrových registrů v Evropě a v ČR, Bankovní registr klientských informací, Nebankovní registr klientských informací, registr Solus, zájem o údaje z registrů, nové trendy v oblasti úvěrových registrů (scoring, anti-fraud systémy), problematika výměny informací mezi úvěrovými registry.

By Craig Mellow

Ruble high-rollers

Rubloví marnotratníci

Institutional investor : international edition - Europe, December 2007 / January 2008, Vol. XXXII, No. 10, p. 106-111

Rozbor situace v ruském investičním bankovníctví; snaha po co nejrychlejším růstu, hledání nových talentů.

Michael Mackenzie, John Authers and Neil Hume

Seven days of shocks unnerve investors

Sedm dní šoků ochromilo investory

Financial Times, 22./23.3.2008, No. 36646, p. 3

Rekapitulace událostí na finančních trzích, souvisejících s krizí americké banky Bear Stearns.

By Joanna Chung and James Politi

Shake-up aims to streamline US system

Reorganizace má dát lepší podobu americkému systému

Financial Times, 31.3.2008, No. 36653, p. 2

Americké ministerstvo financí přichází s plánem na největší změnu finančního regulačního systému od Velké krize. V článku se rozebírají hlavní body návrhu, jako nové pravomoci Federal Reserve monitorovat systémová rizika, sloučení Komise pro cenné papíry a burzy s Komisí pro obchodování komoditními futures aj. - K problematice viz i články na s. 9 pod názvem Markets need more than a patch-up a Steps that can safeguard America's economy.

V.V. Il'in, N.A. Serdjukova

Sistemnyj podchod k ocenke finansovyh riskov

Systémový přístup k oceňování finančních rizik

Finansy, 2008, No. 1, s. 68-72

Systémový přístup jako jedna z relativně nových metod oceňování a řízení rizik v ekonomice a financích - definice, úkoly, podstata; jaké prvky systému strukturálních vazeb lze při oceňování finančních rizik použít; otázka spolehlivosti dlouhodobých prognóz; klasifikace rizik.

György Szepesi

Some financial and banking aspects of retail indebtedness

Některé finanční a bankovní aspekty zadluženosti domácností

Development and finance, 2008, Nr. 1, p. 23-31

Autor upozorňuje na některé finanční a bankovní aspekty rostoucí zadluženosti maďarských domácností. Sleduje např. dopad zadluženosti na míru úspor obyvatelstva z pohledu různých ekonomických teorií (Keynes, Tobin, Nobel). Dále sleduje vývoj úvěrových cyklů v Maďarsku, boom

v této oblasti a rizika s ním spojená. Poukazuje též na zostřující se konkurenci mezi poskytovateli úvěrů domácnostem. - Pozn.

Donata Riedel ... [et al.]

Steinbrück klagt Banken an

Steinbrück obviňuje banky

Handelsblatt, 10.4.2008, Nr. 70, S. 1

K požadavku německého ministra financí na reformu ke stabilizaci globálního finančního systému; banky se v případě komplikací mohou spoléhat na výpomoc státu nebo centrální banky, což Steinbrück vnímá jako absenci sankcí v tržním mechanismu - navíc při takovém postupu hrozí v budoucnu další spekulativní bubliny. Důsledky americké úvěrové krize dopadly i na německé banky, které před insolvencí zachránily státní peníze (IKB Bayern LB atd.); prezident německého finančního dozoru J. Sanio se domnívá, že ke krizi přispěla praxe odměňování v bankách. Platy top manažerů jsou nastaveny v závislosti na dosahování zisku v co nejkratší době, což vede k "toleranci" i velmi vysokých rizik. - K tématu i další příspěvky na s. 2, 3 a 5.

Alexandr Černý, Michal Koblas

Stock market integration and the speed of information transmission

Integrace burz a rychlost přenosu informací

Finance a úvěr, 2008, Vol. 58, No. 1-2, p. 2-20

Autoři zkoumají dopady rostoucí integrace burz z hlediska přenosu informací. Analyzují přitom časovou strukturu, při které trh reaguje na informace v podobě cen z jiných burz. Vycházejí z unikátní databáze zahrnující data s vysokou frekvencí o burzovních indexech z trhů v USA, Londýně, Frankfurtu n. M., Paříži, Varšavě, Praze a Budapešti. Dokládají, že rychlost přenosu informací je velmi vysoká - nejrychlejší reakce se projeví v průběhu jedné hodiny. - Pozn.

Vica Irani and Will Wesley

A tale of two cities

Příběh dvou měst

The Financial regulator, March 2008, Vol. 12, No. 4, p. 47-52

Soutěž mezi New Yorkem a Londýnem jako hlavními finančními centry světa, nové tržní reformy v obou jurisdikcích, dopad zákona SOX, alternativní britská platforma AIM a její regulace.

Jeremy Grant, Hal Weitzman and Anuj Gangahar

Tense exchanges : banks wrest trading from the established stock markets

Napětí na burzách : banky se přetahují o obchody se zavedenými trhy

Financial Times, 17.4.2008, No. 36668, p. 11

Alternativní platformy obchodování s cennými papíry v USA a Evropě, jejich podíl na trhu.

Petr Němec

Třetí vlna náklady : finanční krize

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 12, s. 48-51

Analýza průběhu hypoteční krize v USA. Podrobněji o posledních krocích Fedu, o pádu banky Bear Stearns, o hrozbě recese a o dopadech situace v USA na světovou ekonomiku. - K tématu viz čl. "Proč je Česko zatím imunní" na s. 52 tohoto čísla čas.

Lubor Lacina

Vplyv zavedenia eura na ekonomiku v Českej republike

Biatic, marec 2008, roč. 16, č. 3, s. 11-16

K závazku České republiky přijmout euro, k přínosům a nákladům zavedení eura a k obavám spojeným se zavedením společné evropské měny. Podrobněji např. o vlivu přijetí eura na inflaci, na zahraniční obchod, na podniky, na daňovou soustavu, na výdajovou stranu rozpočtu apod. - Materiál je úvodem ke studii se stejným názvem, jejímž zadavatelem je Ministerstvo financí.

Renata Opravilová, Petra Davidová

Vždycky, když je průšvih... : USA

Euro, 2008, č. 14, s. 70-71

Příspěvek ukazuje, jak hypoteční krize v USA odhalila nedostatky a slabá místa externích ratingů renomovaných agentur. Pro činnosti a postupy ratingových agentur neexistují závazné jednotné standardy, nejsou sdruženy do žádné profesní asociace a nejsou ani předmětem dohledu ze strany národních a nadnárodních agentur. Investoři by měli spoléhat na vlastní analýzy a nevnímat rating jako zásadní indikátor.

Was steckt hinter der Inflationsrate?

Co se skrývá za inflační mírou?

Handelsblatt, 4.3.2008, Nr. 45, S. 6

K novému propočtu cenové stability v Německu. V tabulce váhové schéma indexu spotřebitelských cen za bazické roky 1995, 2000, 2005. - Překlad viz Informace Odborné knihovny MF č. 5/2008.

Emil Stavrev

What explains growth and inflation dispersions in EMU?

Co vysvětluje disperzi růstu a inflace v Evropské měnové unii?

Finance a úvěr, 2008, Vol. 58, No. 1-2, p. 57-67

Studie analyzuje rozdíly růstu a inflace, které přetrvávají v eurozóně, a hledá jejich příčiny. Zkoumá nejprve vliv šoků specifických pro určitou zemi ve vztahu k asymetricky přenášeným šokům společně sdíleným. Dále studuje vliv konvergenčních faktorů na heterogenitu růstu a inflace v EMU. - Pozn.

John Kay

Why more regulation will not save us from the next crisis

Proč nás více regulace neochrání před další krizí

Financial Times, 26.3.2008, No. 36649, p. 13

Příspěvek do diskuse o nutnosti více regulovat finanční trhy. Podle autora však představa, že budoucí bankovní krize lze odvrátit lepší regulací, demonstruje nerealistická očekávání. Stát nemůže zajistit stabilitu finančního systému a snaha o ni by znamenala zásah nepřijatelného rozsahu.

Barry Eichengreen and Marc Flandreau

Why the euro is unlikely to eclipse the dollar

Proč není pravděpodobné, že by euro zastínilo dolar

Financial Times, 3.4.2008, No. 36656, p. 11

Autoři považují za velmi předčasné tvrzení, že dolar jako hlavní světová rezervní měna končí. Podle nich jsou zprávy o konci dolaru založeny na modelu poptávky, který v 21. století neplatí.

Will it fly? : financial regulation

Poletí to? : finanční regulace

The Economist, April 5th 2008, Vol. 387, No. 8574, p. 75-77

V souvislosti s vývojem na finančních trzích se většina zainteresovaných shoduje na potřebě větší regulace, ale názory na způsob provedení se různí. V článku se rozebírají kritická stanoviska k návrhům ministra financí Paulsona na zásadní změnu finanční regulace v USA. - K problematice viz i článek na s. 13-14 pod názvem Fixing finance.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Walter Pudschedl

Bedroht die Inflation unseren Wohlstand? : Argumente für eine nüchterne Betrachtung der Teuerung

Ohrožuje inflace náš blahobyt? : argumenty pro střizlivé uvažování o zdražování

Report, 2008, Nr. 1, S. 14-15

Autor zkoumá, zda výrazný nárůst inflace v Rakousku ke konci roku 2007 je předzvěstí trvalejšího trendu ke zdražování. Dokládá, že nárůst cen se omezuje jen na některé skupiny zboží a srovnává rozdíly v dynamice a úrovni zdražování v Rakousku a v eurozóně. Domnívá se též, že vývoj inflace je třeba posuzovat v souvislosti s vývojem reálných příjmů, který je dlouhodobě pro spotřebitele v Rakousku příznivý.

By Jo Wrighton, Christine Lagarde

La Belle France

Krásná Francie

Institutional investor : international edition - Europe, December 2007 / January 2008, Vol. XXXII, No. 10, p. 36-42,44

K ambiciózním plánům prezidenta Sarkozyho na revitalizaci francouzské ekonomiky; daňové reformy v srpnu 2007; vlna protestů proti reformě penzijního systému. Účast ministryně financí Christine Lagardeové na prosazování reform. - Viz i vložený rozhovor s ministryní Lagardeovou na s. 40-41.

A coming test of virtue : Latin America's economies

Blížící se zkouška odolnosti : latinskoamerické ekonomiky

The Economist, April 12th 2008, Vol. 387, No. 8575, p. 56-57

Země Latinské Ameriky prosperují. Hospodářský růst dosahuje od r. 2004 v průměru více než 5 %, inflace je celkově nízká, přímé investice přicházejí v rekordním množství a běžný účet platební bilance i fiskální účty jsou v přebytku. Úvěrová krize se zatím neprojevila. V článku se rozebírají možná rizika dalšího vývoje.

Fiona Harvey

A costly thirst : proper pricing of water could ease shortages

Drahá žízeň : správné oceňování vody by mohlo zmírnit její nedostatek

Financial Times, 4.4.2008, No. 36657, p. 7

Zaměřeno na otázku spravedlivé distribuce vody a především jejího správného oceňování. Údaje z různých zemí svědčí o tom, že obvykle za vodu nejvíce platí ti nejchudší. Vodou se často plýtvá, protože ji vláda dotuje např. pro zemědělce, a to i ve vyspělých zemích. Cena vody bude muset být pro výrobce vyšší a objevuje se i alternativní návrh na zavedení obchodování s vodou na podobném principu jako u obchodování s emisními povolenkami.

Danger ahead for the mighty euro

Silné euro čeká nebezpečí

The Economist, April 12th 2008, Vol. 387, No. 8575, p. 39

Hospodářská situace eurozóny je zatím dobrá, ale vyhlídky kazí obavy ze silného eura a také z vývoje trhu bydlení. Oslavy desátého výročí zavedení eura se blíží, ale společnou měnu čekají nejtěžší zkoušky za dobu jejího krátkého trvání. Bude-li Evropa následovat Ameriku a dostane se do recese, nejvíce to pocítí jižní země.

The delights of dullness : Brazil

Potěšení z jednotvárnosti : Brazílie

The Economist, April 19th 2008, Vol. 387, No. 8576, p. 72-74

Pro ty, kdo si libují v politických a hospodářských krizích, je Brazílie nyní spíš nudným místem. Zemi se podařilo vyřešit tři hlavní problémy, které ji trápily od r. 1980: inflaci, dluhy a politickou situaci. Brazílie má řadu výhod oproti dalším zemím, se kterými bývá řazena do skupiny BRIC (Brazílie,

Rusko, Indie, Čína). Výrazně se snižuje příjmová nerovnost. Díky velkým nalezištům ropy (viz vložený článek na s. 73) se z Brazílie může stát i ropná velmoc.

Raffaele Miniaci, Carlo Scarpa, Paola Valbonesi

Distributional effects of price reforms in the Italian utility markets

Distribuční důsledky reformy cen na italském trhu s veřejnými službami

Fiscal studies, March 2008, Vol. 29, No. 1, p. 135-163

Studie analyzuje, jak zavádění reformy v oblasti veřejných služeb v Itálii ovlivnilo dostupnost vody, elektřiny a topení pro italské domácnosti. Stručně seznamuje s prováděnými reformními opatřeními se specifickým důrazem na dynamiku cen v období 1998-2005. Zkoumá též náklady na tyto veřejné služby v rodinných rozpočtech ve sledovaném období. Dále navrhuje metodu měření dostupnosti sledovaných služeb a zjišťuje možné změny v zatížení zejména příjmově slabších domácností. - Pozn.

Jan Zeman

Ekonomické podmínky podnikání v dopravě ČR

Zpravodaj Ministerstva životního prostředí, 2008, roč. 18, č. 4, s. 31-35

Autor se pokouší vyčíslit hlavní směry nerovností ekonomických podmínek podnikání pěti základních druhů dopravy v ČR v roce 2006. Podrobněji např. k veřejným nákladům na dopravní infrastrukturu, k řadě daňových úlev (v oblasti dopravy a životního prostředí), k osvobození mezinárodní dopravy od placení DPH, k externalitám a k hrubým a čistým nekalkulovaným nákladům jednotlivých druhů dopravy. V závěru o směrech zdokonalení ekonomických nástrojů řízení dopravy.

Český statistický úřad

Ekonomický a sociální vývoj České republiky ve 4. čtvrtletí 2007 : předběžné údaje

Bulletin ČSÚ, 2007, č. 4, s. A 1-56

Základní tendence ekonomiky, vývoj makroekonomických ukazatelů, situace v hlavních produkčních odvětvích (průmysl, energetika, stavebnictví, zemědělství, služby), cenový vývoj. Vnější ekonomické vztahy (zahraniční obchod, platební bilance, devizový kurz koruny). Údaje o obyvatelstvu, zaměstnanosti, mzdách, příjmech a výdajích domácností. Hospodaření státního rozpočtu a rozpočtů územních samosprávných celků. Vlastnická, právní a organizační struktura hospodářství ČR.

By Ralph Atkins

European growth rates pull in different directions

Míry růstu v Evropě netáhnou za jeden provaz

Financial Times, 9.4.2008, No. 36661, p. 3

Reálná ekonomika Evropy nijak výrazně nepocítuje dopady americké hypoteční krize, ale obavy z americké recese, rekordní síly eura, padajících cen aktiv a pomalejšího globálního růstu si vybírají svou daň. Dopad na jednotlivé ekonomiky se však liší, např. ve Španělsku je třeba počítat se silnou korekcí trhu bydlení. Zato v Německu se od počátku roku zvýšily ukazatele ekonomické důvěry a nezaměstnanost výrazně klesla.

Die Förderung von Biokraftstoffen seit 2004

Podpora biologických paliv od roku 2004

Monatsbericht des BMF, Februar 2008, Nr. 2, S. 83-85

Příspěvek se zabývá státní podporou produkce biopaliv v Německu po roce 2004. Jde přitom jednak o daňovou podporu, jednak o rámcovou právní úpravu používání biologických paliv (kvóty na podíl biopaliv v pohonných hmotách).

Peter Wise, Martin Wolf, Jill James

Investing in Portugal

Investování v Portugalsku

Financial Times, 8.4.2008, No. 36660, sep. sect. (4 p.)

Jednotlivé články přehledu se zaměřují na změny a trendy ve vývoji portugalské ekonomiky, fiskální politiku, zjednodušení administrativní zátěže podnikatelů, energetiku, turistiku aj.

Jahreswirtschaftsbericht der Bundesregierung 2008: "Kurs halten!"**Výroční hospodářská zpráva spolkové vlády 2008: "Držet kurs!"**

Monatsbericht des BMF, Februar 2008, Nr. 2, S. 71-82

Příspěvek seznamuje s obsahem výroční hospodářské zprávy německé vlády pro rok 2008, s hlavními cíli její hospodářské a finanční politiky. Dokládá, že reformy posledních let se vyplatily, německá ekonomika zaznamenává dynamický růst doprovázený vysokou zaměstnaností a vyrovnaným rozpočtem. - Pozn.

Vladimír Horálek

K novelizaci zákona o veřejných zakázkách a koncesního zákona s účinností od února a března 2008

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 7, s. 23-27

K novele zákona o veřejných zakázkách č. 76/2008 Sb. a k obsahu nařízení vlády č. 77/2008 Sb. - s účinností od 15. března 2008. Dále k novele koncesního zákona č. 30/2008 Sb. (s účinností od 27. února 2008) a k obsahu nového nařízení vlády č. 78/2008 Sb. (s účinností od 29. února 2008). Podrobněji k nově stanoveným finančním limitům veřejných zakázek.

Jaroslav Jílek, Milouš Vojta

K roli produktivity výrobních faktorů v české ekonomice

Statistika, 2008, roč. 45, č. 1, s. 13-29

Prezentace poznatků, které vyplynuly z relativně jednoduché aplikace růstového účetnictví na vývoj české ekonomiky v letech 1997-2004 pomocí strukturovaných indexů produktivity výrobních faktorů (s využitím aktualizované datové základny ČSÚ). Metodologie rozkladu, výchozí indexy a výsledky propočtů, alternativní propočty, závěry.

Dirk Heilmann, Markus Hennes

London schröpft Eon und RWE**Energetickým společenstvem Eon a RWE pustí Londýn žilou**

Handelsblatt, 11.3.2008, Nr. 50, S. 11

K úmyslu britské vlády přinutit německé dodavatele energií Eon a RWE, pro něž Velká Británie představuje značnou část koncernového obrátu, aby se podílely na úlevách pro sociálně slabé domácnosti příliš zatížené náklady na elektřinu a plyn. Podle oficiální definice se "energetická chudoba" týká všech domácností, které za energie vydají více než deset procent příjmu (jejich počet odhaduje regulační úřad Ofgem na 4 milióny). K představám o kompenzaci (daň, snížení cen v případě úhrad předem). Protiargumenty koncernů a jejich úvahy o zavedení sociálních tarifů (již dnes ale Eon v Německu nabízí dobrovolně zvláštní tarify pro cca 30 000 domácností s velmi nízkými příjmy).

The long hangover : the American economy**Dlouhá kocovina : americká ekonomika**

The Economist, April 12th 2008, Vol. 387, No. 8575, p. 75-76

Jak vyplývá z analýzy, americká ekonomika je v recesi a bude trvat delší dobu, než se z ní dostane. Nejvíce bude rozhodovat vývoj na bytovém trhu a odolnost spotřebitelských výdajů. - Viz i článek na s. 15 pod názvem The great American slowdown.

A Magyar mess : Hungary's economy**Maďarské trable : maďarská ekonomika**

The Economist, March 29th 2008, Vol. 386, No. 8573, p. 37

V článku se stručně rozebírá situace maďarské ekonomiky: nejnižší hospodářský růst v EU, největší daňová zátěž v regionu, zaostávání oproti jiným středoevropským zemím.

Miroslav Zajíček

Nedostatek elektřiny nehrozí ... pokud nezačneme regulovat ceny elektřiny

Parlamentní zpravodaj, 2008, roč. 12, č. 3, s. 14-17

K obavám z možného nedostatku elektrické energie v Evropě. Autor mapuje poptávku po elektřině, ceny, růst spotřeby a podporu větrné energie. Dále hodnotí dopad ekologických předpisů, zavedení emisních povolenek, energetickou politiku aj. Dochází k závěru, že dokud budou volné ceny, nedostatek elektrické energie nemůže nastat. - K tématu "energie a budoucnost" viz i další přisp. v tomto čísle časopisu, např. "Evropa hledá energ(et)ickou tvář", "Větrná energie v České republice", "Energetický systém je zavedený, bude se měnit těžko", "Jaderná energetika a její dlouhodobý výhled pro potřeby ČR" aj.

Dana Ondřejová

Ochrana hospodářské soutěže a "národní šampioni". 2. část, Národní šampioni jako poskytovatelé služeb obecného hospodářského zájmu?

Obchodní právo, 2008, roč. 17, č. 2, s. 19-30

V této části seriálu se autorka nejprve zamýšlí nad zařazením služeb mezi tzv. služby obecného hospodářského významu (s pomocí judikatury ESD), dále se věnuje problematice právní regulace služeb obecného hospodářského významu (v právu ES a v českém právu). V závěru o tzv. národních šampionech jako poskytovatelích služeb obecného hospodářského významu. - Pozn.

Miloš Mrva

Příčiny disparity mezi regiony v Európskej únii

Biatec, marec 2008, roč. 16, č. 3, s. 17-20

K úkolům regionální politiky EU. V úvodu o příčinách vzniku a existence nerovností a rozdílů mezi regiony, dále následuje přehled vybraných ukazatelů dokumentujících regionální nerovnosti v EU, v závěru o perspektivách jejich snižování.

László Szabó

Reforms in Hungary - a bird's eye view

Reformy v Maďarsku - pohled z ptáčích perspektiv

Development and finance, 2008, No. 1, p. 12-22

Autor hodnotí dosavadní průběh ekonomických reforem v Maďarsku a zamýšlí se nad jejich dalším směřováním. Ukazuje, že je třeba rozlišovat mezi stabilizačními opatřeními a dlouhodobou reformní strategií. S tím souvisí i základní volba - pokračování reforem směrem k vytváření sociálně tržní ekonomiky, či přijetí nového, sociálně akceptovatelného čistě tržního modelu, který by více odpovídal současným trendům a podmínkám. - Pozn.

Xiaobo Zhang ... [et al.]

Resource abundance and regional development in China

Bohatství zdrojů a regionální rozvoj v Číně

The Economics of transition, 2008, Vol. 16, No. 1, p. 7-29

Příspěvek vychází z panelových dat na úrovni čínských provincií a zkoumá, zda bohatý výskyt přírodních zdrojů má statisticky významný negativní dopad na ekonomický rozvoj regionu. Dokládá, že čínské provincie s bohatstvím zdrojů vykazují horší výsledky z hlediska růstu spotřeby na hlavu než provincie chudé na tyto přírodní zdroje. Tuto situaci vysvětluje úpravou vlastnických práv a dalšími faktory odvádějícími zisky z regionů. - Pozn. -- Příspěvek je součástí monotematického čísla časopisu věnovaného sympoziu o nerovnováze vznikající v důsledku rychlého ekonomického růstu v Číně.

Martin Fassmann ... [et al.]

Rok 2008 - rok reformy, rok chudoby

Pohledy, 2008, č. 1, s. 7-111

Sborník analytických prací týkajících se reformních kroků současné vlády. Dopady reformy veřejných financí, první etapa reformy zdravotnictví, změny v cenové regulaci léčiv a jejich rizika, další očekávané kroky reformy zdravotnictví, prognóza inflace na rok 2008 a vývoj úspor českých domácností.

Neil Buckley, Stefan Wagstyl, Catherine Belton

Russia

Rusko

Financial Times, 18.4.2008, No. 36669, sep. sect. 8 p.

V hospodářsko-politickém přehledu o Rusku se rozebírají otázky budoucího fungování tandemu Putin - Medveděv, zavedení cenové regulace na potraviny, bankovníctví, energetiky, spotřebitelské kultury aj.

Christian Ramthun, Rolf Ackermann

System unter Stress

Systém ve stresu

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 11, S. 20-25

Pohled na sociální tržní ekonomiku v Německu, jejíž transformace započala po znovusjednocení Německa, s příchodem Evropské měnové unie se prosadila a dále urychlila působením globalizace. Rekapitulace pozitiv a negativ sociálního státu; v grafech porovnání: rozsahu regulace trhu práce, rozproštění příjmů, sociální spravedlnosti v zemích EU. Akceptace sociálního tržního hospodářství ze strany občanů.

Walter Pudschedl

Tirol - den Traditionen entwachsen : im Herzen der Alpen weht ein frisches Lüfterl

Tyrolsko odrostlo tradicím : v srdci Alp vane svěží vítr

Report, 2008, Nr. 1, S. 12-13

Autor dokládá, že tradiční alpský turistický region v Rakousku - Tyrolsko - se nespokojuje pouze s osvědčenými schématy dalšího rozvoje. Zakládání nových podniků zaměřených na nejmodernější technologie a výstavba výzkumných a vývojových center dokládá strukturální proměnu hospodářství v regionu, který nicméně i nadále zůstává jednou z hlavních turistických destinací země. - Pozn.

Karel Dyba

Transformace, hrubý domácí produkt a ekonomický blahobyť: ČR 1989 až 1995

Statistika, 2008, roč. 45, č. 1, s. 1-12

Zamyšlení nad skutečným vývojem HDP a ekonomickým blahobytem v prvních letech transformace. Ekonomická teorie a národní účetnictví, charakter oficiálně registrovaného poklesu HDP a dopad na ekonomický blahobyť, neregistrovaná produkce, odhady vývoje HDP a ekonomického blahobytu v období 1989-1995 (oficiální versus alternativní indexy HDP, vývoj vybraných fyzických ukazatelů životní úrovně).

Yvonne Esterhazy ... [et al.]

Unter Spannung

Pod proudem

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 11, S. 56-61

K avizu německého energetického koncernu E.ON ohledně oddělení od přenosových sítí, což by znamenalo zásadní reorganizaci systému německé energetiky. Přineslo by vstup nových (především zahraničních) účastníků na trh energetiky a zřejmě přispělo i ke snížení cen elektřiny. Znázornění současného rozložení sítí čtyř největších dodavatelů v Německu, v grafu porovnání složek ceny energie a plynu. - K tématu i další články na s. 62-63 a na s. 64-65.

Jürgen Flauger

Versorger unter Verdacht : Gasversorger in Erklärungsnot

Dodavatelé v podezření : dodavatelé plynu v průkazní nouzi

Handelsblatt, 6.3.2008, Nr. 47, S. 1, 11

Podle nového § 9 (platí od počátku roku 2008) německého zákona proti omezování soutěže už kartelový úřad nemusí pro zavedení řízení z titulu zneužití postavení na trhu předložit žádné důkazy, postačí pouze indicie neoprávněné ceny - např. velké cenové rozpětí. Důkazní povinnost korektnosti cenové kalkulace je nyní přenesena na dodavatele, kteří jsou povinni své ceny vysvětlit a obhájit. Pokud se jim to nepodaří, musí ceny snížit, a to i v případě, že teprve k soudnímu řízení dojde.

V současné době bylo zavedeno řízení proti 35 podnikům kvůli přemrštěným cenám účtovaným cca 4 milionům zákazníků. Grafické znázornění konstrukce ceny plynu.

Slavoj Czesany

Změny v trendech : světová ekonomika

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 14, s. 84-85

Komentář k hlavním rysům vývoje světové ekonomiky v roce 2007 a v prvních měsících roku 2008. Podrobněji např. o zpomalení ekonomického růstu, o vývoji ruské ekonomiky, o vzestupu cenových hladin a o finanční nestabilitě ve světě.

Zdeňka Hrnčárková

Znalostní ekonomika z pohledu naplňování cílů Lisabonské strategie

Ekonomická revue, 2008, roč. 11, č. 1, s. 2-17

Úvaha o přítomnosti znalostní či nové ekonomiky v zemích Evropské unie. Pojem znalostní ekonomika, naplňování cílů Lisabonské strategie (hospodářský růst, výdaje na vědu a výzkum), přístupnost informačních a komunikačních technologií, informace o studii The Lisbon Review (vydáváné každé dva roky), prvky znalostní ekonomiky v Evropě, příklady přítomnosti znalostní ekonomiky.

Igor Záruba, Josef Pravec

Ztuhlá kaše reforem : Německo

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 13, s. 48-52

V roce 2003 představil Gerhard Schröder Agendu 2010 - obsáhlý soubor reforem (především v sociálním systému a na trhu práce). Autoři seznamují s hlavními úkoly tohoto reformního balíku, s jejich plněním i s tím, co z Agendy 2010 nakonec zbylo - ostří reformních záměrů otupily obavy z přílišného okleštění sociálního státu a spory ve vládnoucí velké koalici. Doplněno např. přehledem stavu německé ekonomiky v číslech, schématem fungování zdravotnického fondu od 1. ledna 2009 a porovnáním teorie a praxe u vybraných reformních opatření v oblasti daní, podpory v nezaměstnanosti, důchodů apod.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Jiří Podpiera, Marie Raková

Competition and relative prices when the exchange rate changes : evidence from exporting companies

Konkurence a relativní ceny při změně směnného kurzu : fakta z exportních podniků

Finance a úvěr, 2008, Vol. 58, No. 1-2, p. 38-56

Autoři se zaměřují na kvantifikaci vztahu mezi stupněm konkurence v určitém průmyslovém odvětví a změnami relativních cen exportní produkce, ke kterým dochází v důsledku změny nominálních směnných kurzů. Vycházejí přitom z panelu dat českých exportních firem, představují model reprezentativního exportéra a empiricky ověřují testovanou hypotézu tvorby cen podle trhu. - Pozn.

Die deutsche Zahlungsbilanz für das Jahr 2007

German balance of payments in 2007

Německá platební bilance v roce 2007

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, März 2008, Jg. 60, Nr. 3, S. 15-33

Deutsche Bundesbank - Monthly report, March 2008, Vol. 60, No. 3, p. 15-31

Příspěvek seznamuje s vývojem německého zahraničního obchodu v roce 2007 a jeho promítnutím do platební bilance Německa v roce 2007. Sleduje objem, strukturu a teritoriální zaměření vývozu a dovozu, a to jak v oblasti zboží a služeb, tak i kapitálu. - Pozn. - Článek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Informační centrum Evropské unie

Fondy státního majetku nejsou zlým vlkem

Veřejná správa, 2008, č. 6, s. 18-19

Ke sdělení o fondech státního majetku a o úpravě evropských a světových systémů přijaté Evropskou unií, která má podporovat finanční stabilitu, zachovat prostředí otevřené investicím a posílit průhlednost a předvídatelnost týkající se fondů státního majetku a zodpovědnosti za ně. Základní normy správy a průhlednosti, dobrovolný kodex chování. Výzva Evropské komise k potvrzení zásad, že: základní zodpovědnost za řízení rizik ponесou finanční instituce a investoři, národní kontrolní a předpisové rámce musí být schopny rychle čelit změnám a inovacím charakteristickým pro finanční produkty. Výčet návrhů Evropské komise na opatření ve vnitropolitickém i mezinárodním rámci.

Gesamtwirtschaftliche Effekte realer Wechselkursänderungen

Macroeconomic effects of changes in real exchange rates

Národohospodářské efekty změn reálných směnných kurzů

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, März 2008, Jg. 60, Nr. 3, S. 35-49

Deutsche Bundesbank - Monthly report, March 2008, Vol. 60, No. 3, p. 33-46

Príspevek analyzuje posuny cenových relací na exportních a importních trzích německých podniků v důsledku dočasných i trvalejších změn směnných kurzů. Sleduje především zřetelné zhodnocení eura vůči důležitým světovým měnám v roce 2007 a jeho dopad na objem zahraničního obchodu (zejména exportu) a na konkurenceschopnost Německa. - Pozn. - Článek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Alan Beattie and Javier Blas

Precious grains : how export curbs are exacerbating a food crisis

Drahocenné obilí : jak omezování vývozu zhoršuje potravinovou krizi

Financial Times, 14.4.2008, No. 36665, p. 7

Rekordní ceny potravin vyvolávají nepokoje v různých zemích světa a vlády reagují omezováním vývozu. Jak se uvádí v článku, restrikce jen zhoršují již tak deformovaný obchod.

Joachim Wagner

Productivity and size of the export market : evidence for West and East German plants, 2004

Produktivita a velikost exportního trhu : průzkum západoněmeckých a východoněmeckých firem v roce 2004

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, August 2007, Bd. 227, Heft. 4, S. 403-408

Autor analyzuje výsledky průzkumu dat na podnikové úrovni z roku 2004 zaměřeného na vztah mezi produktivitou a velikostí exportního trhu sledovaných německých podniků. Prokazuje, že podniky exportující do zemí v rámci eurozóny vykazují větší produktivitu než podniky dodávající na domácí trh nebo do zemí mimo eurozónu. Zkoumání sledovalo i rozdíly mezi západní a východní částí Německa. - Pozn.

Petr Němec

Trojské koně investic : světová ekonomika

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 15, s. 52-56

Obsáhlý materiál se věnuje aktuální problematice suverénních fondů. Objasňuje jejich podstatu, uvádí důvody pro jejich zakládání, seznamuje s finanční silou největších státních fondů a s některými aktivitami. Zmiňuje i obavy z rostoucího vlivu státních fondů na světovou ekonomiku a snahy MMF a EU o regulaci jejich činnosti.

Podnik a podnikání

Martin Zimmermann

Aktienrechtliche Grenzen der Freistellung des Vorstands von kartellrechtlichen Bußgeldern

Hranice nastavené akciovým právem pro osvobození představenstva od peněžitých pokut uložených na základě kartelového práva

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 13, S. 687-691

Peněžitě pokuty na základě kartelového práva v Německu se ukládají jak zúčastněným podnikům (uvalení pokuty právnickým osobám na základě § 30 přestupkového zákona), tak i příslušným zodpovědným osobám. V praxi samozřejmě dochází k pokusům členy představenstva a.s. od pokut zcela osvobodit a úhradu škody přenést na společnost; pro takový postup jsou akciovým právem nastaveny úzké hranice (§ 93 akciového zákona). K otázce, zda se společnost může vzdát nároku na náhradu škody a k přípustnosti přenosu náhrady škody na ni. - Pozn.

Thomas Sigmund

Länderbürokratie belastet Wirtschaft schwer

Byrokracie německých zemí značně zatěžuje ekonomiku

Handelsblatt, 27.3.2008, Nr. 60, S. 4

Komentář k výsledkům studie věnované byrokratické zátěži podniků v jednotlivých německých zemích; v tabulce přehled deseti "nejdražších" zákonů (jednotlivé oblasti právní úpravy a jejich podíl na celkových byrokratických nákladech, stručný obsah vč. zaměření předpisu).

Milena Geussová

Odpadkový koš privatizace : likvidace státních podniků

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 13, s. 54-57

K záměru ministra průmyslu a obchodu Martina Římana urychlit likvidaci státních podniků, které se označují jako zbytkové - tj. podniků, v nichž byly shromážděny "zbytky" po privatizaci. Blíže k některým složitějším případům, k překážkám likvidace (např. restituční spory) a také k chystané privatizaci státních zkušeben. Doplněno údaji o podnicích, které jsou v likvidaci řadu let, přehledem "slavných" státních podniků, a dále výčtem způsobů, jak lze likvidaci pokazit.

Bojan Nastav, Štefan Bojnec

Small businesses and the shadow economy

Drobné podnikání a šedá ekonomika

Finance a úvěr, 2008, Vol. 58, No. 1-2, p. 68-81

Autoři zkoumají příčinné souvislosti mezi drobným podnikáním a stínovou ekonomikou v nových členských zemích Evropské unie v letech 2000-2005. Empiricky a ekonometricky analyzují nové možnosti pro malé podniky v době ekonomické transformace i vliv a působení drobného podnikání na přetrvávání stínové ekonomiky ve sledovaných zemích. - Pozn.

Otto Olson

Společnost s ručením omezeným v Německu a dalších zemích EU

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2008, roč. 17, č. 3, s. 22-24

Založení německé společnosti s ručením omezeným, obchodní vedení a zastupování společnosti navenek, dozorčí rada, valná hromada, ručení společníků, práva a povinnosti společníků s.r.o., zdanění německé s.r.o. Založení s.r.o. ve Velké Británii, členové představenstva britské s.r.o., základní kapitál.

Karl Petersen, Christian Zwirner

Unternehmensbegriff, Unternehmenseigenschaft und Unternehmensformen : Anmerkungen zu nicht kodifizierten Sachverhalten in der Rechnungslegung und Implikationen für die Prüfungspraxis

Pojem podniku, vlastnost podniku a formy podniku : poznámky k nekodifikovanému stavu věci v účetnictví a implikace pro kontrolní praxi

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 10, S. 481-487

Na rozdíl od daňového práva postrádají předpisy obchodního a akciového práva v Německu jasnou zákonnou definici pojmu podnik, i když se k němu vztahují mnohé účetní předpisy. Chybějící kodifikace přináší při aplikaci práva značné problémy v případech, kdy se rozhoduje o uplatnění předpisů na určité hospodářské subjekty. Pohled na pojem podniku resp. vlastnost podniku a jejich působení na účetnictví; zásady ověřování vlastnosti podniku v rámci účetních povinností. - Pozn.

Dan Bauer

Zusammenfassung von Geschäftsvorfällen bei der Verrechnungspreisplanung und -dokumentation

Shrnutí obchodních případů při plánování a dokumentaci zúčtovacích cen

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 4, S. 152-158

Pohled na praxi u zúčtovacích (interních koncernových) cen v Německu; systémové upřesnění v praxi rozšířených kategorií seskupení s prezentací oblastí a rozmezí jejich uplatnění. Formy shrnutí I a II, package deals, basket approach, příklady. Zvláštnosti u licenčních poplatků z pohledu celního práva a daně vybírané srážkou. - Pozn.

Pojišťovnictví. Sociální péče

María del Carmen Boado-Penas, Salvador Valdés-Prieto, Carlos Vidal-Meliá

The actuarial balance sheet for pay-as-you-go finance: solvency indicators for Spain and Sweden

Pojistná rozvaha pro průběžně financované důchodové pojištění: ukazatelé solventnosti pro Španělsko a Švédsko

Fiscal studies, March 2008, Vol. 29, No. 1, p. 89-134

Studie poskytuje první odhady pojistné rozvahy průběžně financovaného systému pro starobní důchody ve Španělsku založené na oficiálních datech. Vysvětluje užitečnost takového pojistné rozvahy jako indikátoru platební schopnosti, udržitelnosti nebo finanční solidnosti systému průběžného financování důchodů, včetně výkladu položky "účet příspěvků". Pro srovnání shrnuje též publikované rozvahy švédského penzijního systému a analyzuje jeho vývoj v letech 2001-2006. - Pozn.

Michaela Hoffmann, Katharina Koufen

Alles Placebo?

Je to všechno jenom placebo?

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 12, S. 162-165

Důležitou součástí reformy německého zdravotnictví a také jejím pomyslným završením je zdravotní fond, který začne fungovat 1.1.2009. Důvodem jeho zřízení je snížit náklady ve zdravotním systému. Kritici však vnímají především to, že fond přinese zvyšování příspěvků a skrývá mnohá "rizika a vedlejší účinky". K systému přerozdělování peněz na pojišťovny prostřednictvím fondu; výše příspěvků státu, zaměstnavatelů, zaměstnanců. Nárůst podílu zaměstnavatele na krytí nemocenského pojištění od roku 2009 (což je ohodnoceno jako devalvace snahy podniků o snížení vedlejších mzdových nákladů). Grafické znázornění: funkce zdravotního fondu, vývoj průměrných příspěvků na nemocenské pojištění v letech 1970-2007/2008 vč. konkrétních zákonů, které v průběhu tohoto období změnu příspěvkové sazby stanovily. - K tématu také další podrobnější příspěvky na s. 166-174, také HB, 14.4.2008, Nr. 72, S. 5 a WW, 2008, Nr. 14, S. 42.

Petr Gola

Důchodový věk v Evropě

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2008, roč. 17, č. 3, s. 24-27

Údaje o věkové hranici odchodu do důchodu, o výši důchodů, o době pojištění, o průměrné délce života apod.

Florian Schwahn

Entwicklungen im öffentlich-rechtlichen Alterssicherungssystem [2006]

Vývoj v systému důchodového pojištění osob ve veřejné službě [2006]

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 2, S. 135-141

Autor rozebírá vývoj důchodového zabezpečení osob ve veřejné službě v Německu k 1.1.2007. Sleduje např. počet osob pobírajících tento důchod, strukturu důchodů, věk nových důchodců přistupujících do systému, výši výdajů na toto zabezpečení ve stáří v roce 2006 aj. - Pozn.

Martin Gerth

Magere Zeiten

Hubené časy

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 11, S. 116-119

K dopadům finanční krize na německé podnikové důchody.

Anke Henrich

Nicht inbegriffen

Není zahrnuto

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 13, S. 100-101

Soukromé nemocenské pojištění v Německu; důsledky hospodářského a politického tlaku na zdravotní pojišťovny, na což často doplácí soukromí pojištěnci. Z úsporné praxe soukromých zdravotních pojišťoven, nové povinnosti stanovené reformou zdravotnictví od 1.1.2009. V grafech porovnání nákladů zákonných a soukromých zdravotních pojišťoven.

I.Ju. Gorjunov, V.Ju. Michal'čuk

Rol' negosudarstvennyh pensionnyh fondov v sovremennoj pensionnoj sisteme Rossii

Úloha nestátních penzijních fondů v současném penzijním systému Ruska

Finansy, 2008, No. 1, s. 61-65

Jako rok vzniku systému nestátního důchodového zabezpečení v Rusku je uváděn letopočet 1992. V současnosti existuje v zemi 256 nestátních penzijních fondů s počtem účastníků přes 6,5 mil. osob. V článku se rozebírají příčiny nedostatečného nestátního penzijního zabezpečení v Rusku, jako jedna z hlavních se uvádí zbytečné zdanění ve všech stádiích organizace NPZ. Dále jsou popsány změny z r. 2007, které se týkají povinného penzijního pojištění.

Ján Záborský

Rumunská reforma, slovenské skúsenosti

Trend, 2008, č. 11, s. 72-73

Reforma penzijního systému v Rumunsku.

Olaf Petersen, Markus Bechtoldt, Katja Krazeisen

Teuerungsanpassung der Betriebsrenten in 2008 : Anstieg von Lebenshaltungskosten und Nettoeinkommen im Zeitraum 2005/2008 bzw. ab Rentenbeginn

Vyrovnaní inflace u podnikových důchodů v roce 2008 : nárůst životních nákladů a čistý příjem v období 2005/2008 resp. od počátku pobírání důchodu

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 5, S. 237-242

Zohlednění inflace v podnikových důchodech v Německu; zjišťování inflační míry pro rozhodující časové období, určení výše nároku dorovnání (při zohlednění hospodářské situace zaměstnavatele), dodatečné dorovnání inflace. Zjišťování míry zdražení od počátku pobírání důchodu s přihlédnutím k principu polovičního dorovnání platného do 1.1.1975. Doplněno příklady a aktuálními směrodatnými statistickými údaji. - Pozn.

David Jopek

Úloha práva při regulaci pojišťovnictví

Daně a finance, 2008, roč. 16, č. 3, s. 8-11

Obecně k regulaci v ekonomice, finančněprávní metoda regulace, dozor nad pojišťovnictvím v ČR, právní regulace pojišťovnictví.

Karl Doemens

Wahlgeschenk für Ruheständler mit bitterem Nachgeschmack

Volební dárek pro důchodce má hořkou příchut'

Handelsblatt, 28./29./30.3.2008, Nr. 61, S. 3

K problematice plánovaných úprav/přizpůsobení výše důchodů v Německu v letech 2011-2013 resp. 2018 (navýšení bude skrovné - v rozmezí 0,5-1,3 %). Odklad zavedení "faktoru dorovnání" z roku 2011 na rok 2013. - Příspěvek navazuje na úvodní článek na s. 1 tohoto čísla. -- K tématu také HB, 31.3.2008, č. 62, s. 3.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Peter Kremský, Martin Rojko

Kedy to praskne : v bubline nie je iba Bratislava

Trend, 2008, č. 10, s. 22-25

Prudké tempo růstu cen bytů v SR; k indikátorům signalizujícím realitní bublinu. - K tématu také příspěvky na s. 26 a 27.

Ulrike Timm

Wohnsituation in Deutschland 2006 : Ergebnisse der Mikrozensus-Zusatzerhebung

Bytová situace v Německu v roce 2006 : výsledky dodatečného šetření mikrocenzu

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 2, S. 113-122

Příspěvek seznamuje s výsledky dodatečného šetření domácností v Německu v roce 2006 prováděného v rámci pravidelného mikrocenzu a zaměřeného na bytovou situaci sledovaných domácností. V úvodní části se věnuje též metodologickým otázkám. Sleduje např. velikost bytového fondu (v roce 2006 bylo v Německu celkem 39,3 mil. bytů), jeho strukturu, stáří, stav modernizace, vlastnictví, nájemné, rozdíly mezi východní a západní částí země atd. - Pozn. -- Výsledkům mikrocenzu 2006 v Německu se věnuje i následující příspěvek tohoto čísla časopisu: Haushalte und Lebensformen der Bevölkerung (Domácnosti a formy soužití obyvatelstva), s. 123-134.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Ding Lu

China's regional income disparity : an alternative way to think of the sources and causes

Regionální nerovnost příjmů v Číně : alternativní způsob uvažování o příčinách

The Economics of transition, 2008, Vol. 16, No. 1, p. 31-58

Studie se zabývá meziregionální nerovností příjmů v Číně. Vychází z databáze čínských provincií v letech 1978-2005 a zkoumá roli mobility faktorů při alokaci zdrojů a rozdělování příjmů. Nejprve seznamuje s vývojem regionální disparity příjmů ve sledovaných dekáдах. Dále rozebírá faktory, které měly podíl na meziregionální nerovnosti příjmů na hlavu a zjišťuje hlavní příčiny tohoto vývoje. - Pozn. -- Příspěvek je součástí monotematického čísla časopisu věnovaného sympoziu o nerovnováze vznikající v důsledku rychlého ekonomického růstu v Číně.

Sándor Oroszi, József Veress

Equilibrium wages on the perfect labour market - wages on global markets

Rovnovážné mzdy na dokonalém trhu práce - mzdy na světových trzích

Development and finance, 2008, No. 1, p. 3-11

Autoři modelovým způsobem analyzují vztahy na trhu práce. Vycházejí z teorie všeobecné rovnováhy, charakterizují podmínky, za kterých funguje dokonalý trh práce a dokonalý tržní systém. Dále ukazují, v čem se abstraktní mechanismus trhu práce odlišuje od reálných trendů a upozorňují na nové skutečnosti, které vytvářejí kvalitativní změny vzájemných vztahů a závislostí na globálním trhu práce. - Pozn.

Dieter Birk, Gerhard Specker

Die Erweiterung des Arbeitslohnbegriffs in § 19 Abs. 1 Satz 1 Nr. 3 EStG

Rozšíření pojmu pracovní mzda v § 19 odst. 1 věty 1 č. 3 zákona o dani z příjmů

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 10, S. 488-493

K výkladu podle § 19 německého zákona o dani z příjmů, který prohlašuje zvláštní platby zaměstnavatele penzijním pokladnám důchodového zabezpečení za příjmy z nesamostatné činnosti. Znění zákona tak odporuje četným soudním rozhodnutím, která tyto zvláštní platby za pracovní mzdu nepovažují, takže mu hrozí zpochybnění - takto kvalifikované platby (v citovaných případech) nesouvisí totiž s pracovním výkonem zaměstnance, ale s vnitropodnikovými zájmy zaměstnavatele. Doporučení k úpravě výkladu resp. zúžení pojmu zvláštní platby. Kritéria pojmu pracovní mzda. - Pozn.

Jean Boissinot

How does the National Minimum Wage compare with the SMIC?

Srovnání národní minimální mzdy (NMW) a SMIC

Trésor-economics, March 2008, No. 31, p. 1-8

Autor srovnává britskou národní minimální mzdu (NMW), zavedenou ve Velké Británii v roce 1999, s francouzským ekvivalentem minimální mzdy SMIC (Salaire Minimum Interprofessionnel de Croissance) existujícím ve Francii již téměř 50 let. Ukazuje, že přes určité rozdíly institucionálního rázu lze pomocí hodnot NMW a SMIC provést srovnání situace na trhu práce, příp. životní úrovně, v obou zemích. - Pozn.

Krugman's conundrum

Krugmanův hlavolam

The Economist, April 19th 2008, Vol. 387, No. 8576, p. 81

Zaměřeno na otázku hledání souvislostí mezi zahraničním obchodem a mzdovou nerovností v USA. Příspěvek vychází ze studií dvou významných amerických ekonomů, Paula Krugmana a Roberta Lawrence.

Ladislav Smejkal

Neomluvená absence zaměstnanců - jak jí předcházet a jak ji postihovat

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 7, s. 233-237

K definici neomluvené nepřítomnosti zaměstnance, rozhodování o neomluvené nepřítomnosti, nevyplacení mzdy a náhrady mzdy, krácení dovolené, možnost rozvázání pracovního poměru zaměstnavatelem, náhrada škody zaviněné neomluvenou nepřítomností, smluvní pokuta, odstoupení od smlouvy za odstupné. - Pozn.

Petr Gola

Nezaměstnanost v Evropě klesá, kde se zastaví?

Práce a mzda, 2008, roč. 56, č. 3, s. 45-49

Přehled o současné míře nezaměstnanosti v členských zemích EU, ale také např. o produktivitě práce, o nezaměstnanosti žen, o výhodách zkrácených pracovních úvazků, o obavách z nezaměstnanosti apod.

Johannes Gernandt, Friedhelm Pfeiffer

Rising wage inequality in Germany

Nárůst nerovnosti mezd v Německu

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, August 2007, Bd. 227, Heft 4, S. 358-380

Příspěvek analyzuje vývoj mezd a mzdové nerovnosti v Německu pomocí dat ze socioekonomického panelu (SOEP) v letech 1984-2005. Zkoumání probíhá odděleně pro západní a východní části Německa. Zatímco byl vývoj mezd v Německu (v porovnání s Velkou Británií či USA) dlouhodobě považován za stabilní, dokládá rozbor výrazný nárůst nerovnosti a zkoumá možné příčiny tohoto trendu. - Pozn.

Ladislav Jouza

Zaměstnanecké výhody (benefity) podle nových právních předpisů

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2008, roč. 17, č. 3, s. 9-18

K zásadním změnám v pracovněprávních vztazích, které přinesl nový zákoník práce (zák. č. 262/2006 Sb.). Nejprve ke smluvní volnosti, k vyšším nárokům v pracovní smlouvě, vnitřnímu předpisu zaměstnavatele, zaměstnaneckým výhodám v pracovní smlouvě a v kolektivních smlouvách, dovolené na zotavenou apod. Následuje praktický přehled zaměstnaneckých výhod a podrobnější komentář k některým z nich (např. odstupné, ochranné pracovní prostředky, práce z domova, lékařské prohlídky).

Právo

Jan Kohout

Aktuální pro české investory : soutěžní právo

Euro, 2008, č. 16, s. 94-95

Autor informuje o aktuální úpravě ruského soutěžního práva. Vysvětluje principy, na kterých je ochrana soutěže v Ruské federaci založena a ukazuje rozdíly oproti dřívější právní úpravě soutěže v devadesátých letech. Upozorňuje též na rozdíly proti české, případně komunitární, právní úpravě.

Julia Roloff

Business as usual : der deutsche und französische Beitrag zur Korruption des Oil for Food-Programms

Obchod jako každý jiný : německý a francouzský příspěvek ke korumpování v rámci programu Nafta za potraviny

Zeitschrift für Wirtschafts- und Unternehmensethik, 2007, Jg. 8, Nr. 3, S. 299-314

Autorka zkoumá, jak mohlo docházet ke korupci u programu pomoci "Nafta za potraviny" realizovaného v Iráku v letech 1996-2003. Vysvětluje důvody pro vznik tohoto programu a zaměřuje se na roli německých a francouzských podniků a prostředníků při korupci v rámci programu. Ukazuje, jak vznikají zkorumpované struktury a navrhuje způsoby boje proti korupci. V letech 1999-2002 ilegálně zaplatilo více než 2300 podniků z celého světa přírážky a poplatky ve výši 1,8 mld. dolarů irácké vládě sankcionované Radou bezpečnosti OSN. - Pozn.

Luděk Lisse

Finanční arbitr de lege ferenda

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 7, s. 254-258

Diskusní příspěvek hodnotí pětiletou existenci institutu finančního arbitra v ČR. Postavení finančního arbitra, nález finančního arbitra a jeho právní důsledky, zkušenosti ze zahraničí (srovnání). - Pozn.

Jana Herboczková

GATT/WTO a judikatura Evropského soudního dvora

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 5, s. 172-177

K otázce přímého účinku mezinárodních smluv uzavřených Evropským společenstvím se třetími státy z hlediska postoje Evropského soudního dvora, který autorka označuje jako nekonzistentní. V úvodu

se konstatuje, že nikdy nebyly předloženy uspokojivé důvody pro jiný přístup ESD ke Všeobecné dohodě o clech a obchodu (GATT) a jiný k ostatním mezinárodním smlouvám. Následuje přehled judikatury ESD týkající se GATT, postoje ESD k přímému účinku ustanovení jiných mezinárodních obchodních smluv uzavřených ES a judikatury ESD týkající se WTO. - Pozn.

Tomáš Čihula

Je reforma insolvenčního nařízení nezbytná?

Právní fórum, 2008, roč. 5, č. 2, s. 47-53

Smyslem tohoto příspěvku je především předložit a zhodnotit možné změny nařízení ES 1346/2000 o úpadkovém řízení. Podrobněji k jednotlivým oblastem návrhů na reformu.

Jana Glogarová

K některým aspektům pojmu kontroly podle zákona o ochraně hospodářské soutěže a pojmu ovládání podle obchodního zákoníku

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 5, s. 177-182

Diskusní příspěvek, jehož smyslem je výklad pojmu ovládání a pojmu kontroly z hlediska cílů právní úpravy v obchodním zákoníku a v zákoně o ochraně hospodářské soutěže, a také zamyšlení na tím, v čem jsou tyto pojmy odlišné a zda se alespoň v některých aspektech překrývají.

Radka Chlebcová

Kolizněprávní ochrana spotřebitele v právu ES

Právník, 2008, roč. 147, č. 4, s. 427-454

K ustanovením zajišťujícím kolizněprávní ochranu spotřebitele v Římské úmluvě a k ochranným ustanovením některých směrnic ES. Strukturální odlišnosti čl. 5 Římské úmluvy a ochranných ustanovení směrnic, vztah směrnic a Římské úmluvy, nutnost převzetí ochranných ustanovení směrnic do vnitrostátních právních řádů, odpovědnost státu za porušení práva ES. - Pozn.

Harald Christian Scheu

Mezi izolací a členstvím - vztahy Švýcarska a Evropské unie

Právník, 2008, roč. 147, č. 3, s. 247-278

Historický vývoj vztahů EU - Švýcarsko, bilaterální dohody z roku 1999 (např. volný pohyb osob, úprava pozemní dopravy, letecká doprava, výzkum, technické překážky obchodu, veřejné zakázky, zemědělství), bilaterální dohody z roku 2004 (obchod se zpracovanými zemědělskými výrobky, zdanění starobních důchodů, oblast vzdělávání, zdanění příjmů z úspor, boj proti podvodům aj.), bilaterální dohody a přechodná období, institucionální rámec bilaterálních dohod, předběžné hodnocení bilaterální cesty a její perspektivy. - Pozn.

Petra Bohúňová

Nařízení o evropském exekučním titulu : je dlužníkovi garantováno právo na spravedlivý proces?

Právní rádce, 2008, roč. 16, č. 3, s. 28-36

Příspěvek se zabývá otázkou, zda nařízení o evropském exekučním titulu chrání dostatečně i práva dlužníka, zejména pak právo na obhajobu, jehož základem je doručování soudních písemností. Formy doručování, informovanost a poučení dlužníka, možnost zhojení vad doručení, opravný prostředek proti potvrzení rozhodnutí aj. - Pozn.

Petra Nováková, Ondřej Lichnovský

Obcházení zákona ve věcech daňových

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 4, s. 125-130

Definice obcházení zákona, obcházení daňových zákonů, problémy při aplikaci obcházení zákona v daňové praxi, zneužití práva a obcházení zákona. - Pozn.

Petr Kavan

Postavení věřitelů v režimu insolvence dlužníka ve světle německé právní úpravy

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 6, s. 202-210

K normativnímu řešení postavení věřitelů v insolvenčním řízení podle německého insolvenčního řádu (InsO). Definice insolvenčního věřitele, další skupiny (třídy) věřitelů (např. věřitelé podstaty, věřitelé s právem na oddělené uspokojení), organizace věřitelů v insolvenčním řízení (schůze věřitelů, věřitelský výbor). - Pozn.

Petr Taranda

Reorganizace - nový způsob řešení dlužníkovy úpadku

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 6, s. 31-36

K novému institutu úpadkového práva. V úvodu se autor zamýšlí nad tím, zda může reorganizace pomoci všem. Dále se pak pokouší zodpovědět tyto otázky - lze si reorganizaci předjednat a jak postupovat při pokusu o reorganizaci. V další části příspěvku se věnuje postupům ohledně předkládání a schvalování reorganizačního plánu.

Heinz Kußmaul, Lutz Richter, Christoph Ruiner

Die Sitztheorie hat endgültig ausgedient! : Anmerkungen zum Referentenentwurf für ein Gesetz zum Internationalen Privatrecht der Gesellschaften, Vereine und juristischen Personen

Theorie sídla konečně dosloužila! : poznámky k referentskému návrhu zákona k mezinárodnímu soukromému právu společností, spolků a právnických osob

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 9, S. 451-457

(Mezinárodní soukromé) právo společností v Německu, statut společnosti. Cílem navrhovaného zákona je odstranit nejasnosti dosud aplikovaného právního řádu na právní organizaci přeshraničně činných společností, spolků a právnických osob a uvést předpisy do souladu s právem EU. Klíčovou změnu přináší článek 10 zákona EGBGB-E (návrhu uváděcího zákona k občanskému zákoníku), který poprvé stanovuje uplatňování teorie založení - což znamená, že statut společnosti je určován podle podnikového práva státu, podle jehož práva byla právnická osoba založena. Porovnání teorie sídla a teorie založení. - Pozn.

Karel Marek

Smlouva o prodeji podniku : včetně prodeje podle insolvenčního zákona

Právní fórum, 2008, roč. 5, č. 2, s. 59-68

K problematice prodeje podniku podle obchodního zákoníku a insolvenčního zákona. Práva a závazky (na které se prodej vztahuje), podání odporu, pracovněprávní vztahy, cena podniku, předání a převzetí, upozorňovací povinnost, převzetí věcí, odpovědnost za vady, prodej části podniku, zápis do obchodního rejstříku atd.

Martin Štefko

Zásada rovného zacházení v pracovním právu a v právu sociálního zabezpečení

Právník, 2008, roč. 147, č. 4, s. 409-426

Zamyšlení nad dopady principu rovnosti v pracovním právu a v právu sociálního zabezpečení. Obecně k rovnosti v sociálním právu, dále k ústavnímu zakotvení zásady rovného zacházení, k rovnosti v komunitárním pracovním právu a v právu sociálního zabezpečení. Doplněno odkazy na judikaturu ESD. - Pozn.

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech**Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 7**

K účinnosti daňového dohledu: rozhodnutí o předběžné otázce, kterou vznesl Regeringsrätten (Švédsko): Skatteverket v. A
rozsudek ESD z 18.2.2007 C-101/05

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 8

Ochrana důvěrnosti elektronických komunikací: rozhodnutí o předběžné otázce, kterou vznesl Juzgado de lo Mercantil n. 5 de Madrid (Španělsko): Productores de Música de España (Promusicae) v. Telefónica de España
rozsudek ESD z 29.1.2008 C-275/06

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr
SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)
SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli
Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Statistika. Demografie. Sociologie

Hubert Vorholt

Entwicklung eines Preisindex für Bauland**Vývoj cenového indexu pro stavební pozemky**

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 2, S. 142-147

Příspěvek se zabývá metodikou zjišťování cenového indexu pro stavební pozemky v Německu. Jde o doplnění pilotního projektu Eurostatu zaměřeného na vytvoření harmonizovaného indexu spotřebitelských cen pro nové bytové stavby, jehož cílem je oddělené vykazování cen pro nákup domu na klíč a pozemku, na kterém byl dům postaven. - Pozn.

Gesetz zur Vereinfachung und Anpassung statistischer Rechtsvorschriften : vom 17. März 2008**Zákon o zjednodušení a harmonizaci statistických právních předpisů : ze 17. března 2008**

Bundesgesetzblatt. Teil I, 20. März 2008, Jg. 2008, Nr. 10, S. 399-407

Znění zákona o zjednodušení a harmonizaci statistických právních předpisů v Německu vydaného 17. března 2008. Zákon s tímto cílem nově upravuje řadu statistických zákonů (životního prostředí, výrobních odvětví, řemesel a služeb, obchodu, cestovního ruchu aj.).

Marek Reinoha

INTRASTAT v roce 2008

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 4, mimořád. příl. (32 s.)

Základní informace o statistickém systému INTRASTAT, který slouží k zjišťování údajů o pohybu zboží uvnitř Evropské unie. Povinnost vykazovat údaje do INTRASTATu, formy výkazů, identifikace referenčního období, identifikace zpravodajské jednotky, předmět vykazování, vykazované údaje, zboží a pohyby osvobozené od vykazování, opravy výkazů INTRASTAT, kompetence celních orgánů. Doplněno 20 příklady.

Účetnictví

Joachim Hennrichs

Immaterielle Vermögensgegenstände nach dem Entwurf des Bilanzrechtsmodernisierungsgesetzes (BilMoG) : Gemeinsamkeiten und verbleibende Unterschiede zwischen modernisierten HGB-Bilanzrecht und IFRS (IAS 38, IFRS 3)

Nehmotné součásti majetku podle návrhu zákona o modernizaci bilančního práva (BilMoG) : shody a zachované rozdíly mezi modernizovaným bilančním právem obchodního zákoníku a IFRS (IAS 38, IFRS 3)

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 11, S. 537-542

Návrh německého zákona o modernizaci bilančního práva předpokládá rozsáhlé změny bilančního práva obchodního zákoníku, jedním ze základních prvků návrhu je plánovaná povinnost aktivace nehmotného majetku vytvořeného vlastní činností. Pohled na některé vyplývající problémy pro zaúčtování a ocenění této účetní položky a také na rozdíly mezi obchodním zákoníkem a IFRS vč. návrhů na změny. K plánované blokaci u výplaty dividend (§ 268 odst. 8 návrhu obchodního zákoníku). - Pozn.

Jan Huleš

K novelám vyhlášek pro pojišťovny a zdravotní pojišťovny s úvahou o transpozici práva ES

Účetnictví, 2008, č. 3, s. 60-63

K prováděcím vyhláškám k zákonu o účetnictví (č. 351/2007 Sb. a č. 352/2007 Sb.), které nabyly účinnosti dnem 1. ledna 2008. - Pozn.

Rüdiger Loitz

Latente Steuern nach dem Bilanzrechtsmodernisierungsgesetz (BilMoG)

Latentní daně podle zákona o modernizaci bilančního práva

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 6, S. 249-256

Podle návrhu německého zákona BilMoG dochází k zásadní reformě účtování latentních (odložených) daní. Právo volby k aktivaci latentních daní odpadá, do obchodního zákoníku (HGB) je zakotvena koncepce mezinárodního účetního systému orientovaná na bilanci. Zavedení nového předpisu bude pro podniky znamenat velké náklady, na druhou stranu přinese vyšší transparentnost o daňové pozici v účetním výkazu podle nového obchodního zákoníku. Rekapitulace cílů zákona BilMoG. Charakteristika účtování latentních daní podle dosavadního HGB; porovnání úpravy BilMoG k latentním daním s ostatními standardy (DRS 10, SME-Standard). - Pozn.

Jiří Řehák

Transformace příspěvkových organizací na OS : účetní pojetí

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 5, s. 30-36

K účetním souvislostem transformace příspěvkových organizací (PO) na obchodní společnosti (a.s. nebo s.r.o.), základy účetnictví PO/a.s. Obsahová náplň vedení účetnictví. Předání majetku a závazků zřizovateli. Zaúčtování nepeněžitého vkladu při vzniku akciové společnosti. Zahajovací rozvaha kapitálové společnosti.

Dana Kovanicová

Účetní předpoklady, principy a konvence

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, březen 2008, č. 1, s. 2-7

Výstavba účetního systému v kostce. Účetnictví jako pracovní proces a jako systém, vývoj účetnictví od "hospodářských" záznamů po současnost, základní východiska účetnictví, fundamentální předpoklady (předpoklad trvání účetní jednotky, aktuální báze, předpoklad stabilní peněžní jednotky), procedurální principy/zásady, konvence.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále (výběr z obsahu)

č. 5/2008

Aktivace. Ocenění souboru majetku pořízeného za jednu cenu. Společník a jednatel z hlediska účetnictví a daně z příjmů. Pokladna a ceniny u živnostníka.

Účetní TIP

č. 9/2008

Aktuální informace - Nové trendy v daňových kontrolách v České republice, elektronická kontrola dat EDO kontrola, e-auditní kontrola). Postřehy z účetní a daňové praxe - Likvidace neprodejných zásob. Emisní ážio. Konsolidovaná účetní závěrka - návaznost na novelizaci vyhlášky č. 500/2002 Sb. Rozbor jedné zpronevěry pokladní hotovosti aneb poučení pro účetní.

č. 10/2008

Aktuální informace - Příprava reformy daňového systému v ČR. Daňová doporučení pro účetní - Daňová kontrola správce daně. Zkušenosti z kontrol: „chudý“ podnikatel a „zlá“ kontrola.

Veřejná správa

Radim Polčák

Informace veřejného sektoru a jejich další komerční využití

Veřejná správa, 2008, č. 7, střed. příl. (s. IV-VII)

PSI - Public Sector Information; pohled na možnosti obchodního využití informací veřejného sektoru. Směrnice č. 2003/98/ES (k budování nových odvětví informačního průmyslu založených na PSI). Právní regulace využití PSI, podmínka nediskriminačního poskytování PSI, limity a důvody příp. odmítnutí poskytnutí informací. Otázky okolo vybírání poplatků. Možnosti dalšího využití PSI v kontextu práva ochrany duševního vlastnictví. - Pozn.

Ladislav Jouza

Jmenování a odvolání úředníků územních samosprávných celků

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 5, s. 54-56

Ke změnám na základě novely zákoníku práce platným od 1.1.2008 při jmenování a odvolání úředníků ÚSC. Jmenování na pracovní místo, pojem "vedoucího úředníka", jmenování v ziskových organizacích, sjednání odvolatelnosti, odvolání vedoucího úředníka, výčet důvodů pro odvolání vedoucího úřadu nebo vedoucího úředníka.

Jiří Nápravník

Komu prospívá bezplatný internet : metropolitní síť

Euro, 2008, č. 15, s. 88-90

Autor reaguje na snahy o rozvoj e-governmentu v ČR cestou budování nové sítě pro bezplatný či levný provoz. Upozorňuje na neefektivnost těchto plánů po více než deseti letech rozvoje internetu u nás a na příkladu veřejné dopravy ukazuje možnost jiného řešení. Za rozhodující považuje jasnou vizi o fungování orgánů státní moci v prostředí internetu a dalších moderních informačních technologií.

Pavel Bláha

Novela zákona o finanční kontrole

Unes - účetnictví neziskového sektoru, 2008, roč. 6, č. 3, s. 8-13

K zákonu č. 298/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů

(s platností od 1. ledna 2008). Podrobněji ke změnám některých ustanovení, které se týkají např. výčtu kontrolovaných osob, auditních standardů, Centrální harmonizační jednotky (CHJ) aj. Dále k ustanovení § 13a zákona o finanční kontrole (zvláštní procesní pravidla pro kontrolu prostředků ES).

Ladislav Jouza

Vzdělávání úředníků ve veřejné správě

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 5, s. 86-89

Vzdělávání úředníků veřejné správy v ČR; (základní) vstupní vzdělávání, požadavek na dosažení zvláštní odborné způsobilosti, vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů. Odměňování a platové poměry úředníků ÚSC. Hodnocení kvalit úředníka (osobní příplatek).

Veřejné finance. Rozpočet

by Jón R. Blöndal and Daniel Bergvall

Budgeting in Austria

Rozpočtový proces v Rakousku

OECD journal on budgeting, 2007, Vol. 7, No. 3, p. 39-75

V článku se rozebírají rozpočtové instituce, procesy a postupy v Rakousku, a to na federální úrovni. Jednotlivé kapitoly jsou věnovány formulování rozpočtu, úloze parlamentu a různým stránkám plnění rozpočtu. V každé kapitole se objasňuje vládní reformní agenda a současné postupy, které jsou porovnávány s nejlepšími postupy v rámci OECD. - Pozn.

Jacques H. Dreze, Charles Figuières, Jean Hindriks

Can federal grants mitigate social competition?

Mohou federální dotace zmírnit sociální konkurenci?

CESifo Economic studies, December 2007, Vol. 53, No. 4, p. 596-617

Studie zkoumá základní problémy efektivního přerozdělování důchodů v ekonomickém systému, kdy existuje mobilita pracovních sil mezi regiony. Vychází přitom z podmínek Evropské unie, kde pravomoci "centrální vlády" jsou velmi omezené. Ke zjištění optimálních dotací pro zajištění ochrany příjmů pracovníků v podmínkách integrace trhu využívá modelu fiskální konkurence (Wildasin 1991). - Tematické číslo časopisu s příspěvky z konference na téma "New directions in fiscal federalism" (Nové směry fiskálního federalismu) konané v září 2006 v Lexingtonu, USA. -- Pozn.

Carlo Mazzaferro, Alberto Zanardi

Centralisation versus decentralisation of public policies: does the heterogeneity of individual preferences matter?

Centralizace versus decentralizace politiky veřejných výdajů: hraje roli heterogenita individuálních preferencí?

Fiscal studies, March 2008, Vol. 29, No. 1, p. 35-73

Příspěvek zkoumá roli heterogenity fiskálních preferencí při stanovení úkolů fiskální politiky pro různé úrovně státní správy (decentralizace versus centralizace). Pomocí série ekonometrických modelů zpracovává data z obsáhlého mezinárodního šetření (The International Social Survey Programme - ISSP) v rámci Evropské unie a empiricky ověřuje řešení navrhovaná klasickými i novými teoriemi fiskálního federalismu. - Pozn.

Robert P. Inman

Federalism's values and the value of federalism

Důležité znaky a hodnota federalismu

CESifo Economic studies, December 2007, Vol. 53, No. 4, p. 522-560

Autor se zaměřuje nejprve na teoretické otázky vztahů mezi federalismem, politickými a ekonomickými institucemi a mechanismy horizontální a vertikální fiskální kooperace. Tyto aspekty dále ověřuje na vzorku 73 států s různou úrovní ekonomického rozvoje a politických struktur. Zjišťuje např., jak a v jaké míře přispívá federální uspořádání ke zlepšení ekonomické výkonnosti, jak zajišťuje

vlastnická práva aj. - Tematické číslo časopisu s příspěvky z konference na téma "New directions in fiscal federalism" (Nové směry fiskálního federalismu) konané v září 2006 v Lexingtonu, USA. -- Pozn.

Haushaltsabschluss 2007 : Ist-Ergebnisse zu den Ausgaben und Einnahmen des Bundes

Rozpočtová uzávěrka 2007 : skutečný stav výdajů a příjmů státu

Monatsbericht des BMF, Februar 2008, Nr. 2, S. 37-66

Příspěvek seznamuje se skutečným stavem příjmů a výdajů státního rozpočtu (státním závěrečným účtem) Německa v roce 2007. Potvrzuje úspěšnost strategie spolkové vlády v oblasti konsolidace rozpočtu a podpory růstu (nové zadlužení v roce 2007 ve výši 14,3 mld. eur je nejnižší od znovusjednocení země). Představuje vývoj výdajů podle ekonomického třídění a vysvětluje důležité výdajové položky.

Michael Kincl

Kdy je či není financování sportovních klubů veřejnou podporou

Moderní obec, 2008, roč. 14, č. 4, s. 22

Veřejné financování sportovních klubů; k problematice posuzování činnosti klubu z hlediska oprávněnosti poskytované veřejné podpory; příklady z Francie a Itálie. Vymezení veřejné podpory dle čl. 87 odst. 1 Smlouvy ES. Doporučení pro poskytovatele dotace/příspěvku.

V.V. Vinicina

Osobnosti bjudžetnoj sistemy Rossii

Zvláštnosti rozpočtové soustavy Ruska

EKO, 2008, No. 1, s. 120-129

Popis organizace rozpočtové soustavy Ruska a míry centralizace rozpočtových toků.

by Lewis Hawke

Performance budgeting in Australia

Výkonové rozpočtování v Austrálii

OECD journal on budgeting, 2007, Vol. 7, No. 3, p. 133-147

Popis výkonového rozpočtování v Austrálii - legislativní a institucionální rámec, měření a hodnocení výsledků, integrace a využití informací o výkonech v rozpočtovém procesu. - Pozn.

Petr Tománek

Postavení územních rozpočtů v rámci rozpočtové soustavy ČR

Ekonomická revue, 2008, roč. 11, č. 1, s. 27-38

Rozpočtová soustava ČR (státní rozpočet, veřejné fondy, příspěvkové organizace a organizační složky, rozpočty územních samosprávných celků). Podrobněji k problematice rozpočtů územních samosprávných celků (rozpočty obcí, rozpočty dobrovolných svazků obcí, rozpočty krajů, rozpočty regionálních rad regionů soudržnosti).

Friedrich Heinemann, Philipp Mohl, Steffen Osterloh

Reformoptionen für das EU-Eigenmittelsystem

Reformní návrhy pro systém vlastních zdrojů EU

Monatsbericht des BMF, Februar 2008, Nr. 2, S. 87-98

Studie Centra pro evropský hospodářský výzkum (ZEW) se zabývá reformními návrhy systému financování rozpočtu EU. Nejprve hodnotí stávající systém a ukazuje jeho problémy. Dále představuje výhody a nevýhody návrhu na zavedení tzv. evropské daně. Návrh ZEW upřednostňuje zachování dobře fungujících prvků stávajícího systému založeného na příspěvcích národních rozpočtů do rozpočtu EU, v rámci kterého navrhuje potřebné změny. - Pozn.

by Paul Posner and Chung-Keun Park

Role of the legislature in the budget process : recent trends and innovations

Úloha zákonodárného orgánu v rozpočtovém procesu : nové trendy a inovace

OECD journal on budgeting, 2007, Vol. 7, No. 3, p. 77-102

Článek podává široký historický a konceptuální přehled o vývoji úlohy zákonodárných orgánů v rozpočtovém procesu zemí OECD a hodnotí potenciální důsledky rozšíření této úlohy. Na základě analýzy rozpočtových institucí a postupů v jednotlivých zemích se navrhuje metody ustanovení zdravých vztahů mezi výkonnou a zákonodárnou složkou moci. - Pozn.

Die Steuereinnahmen des Bundes und der Länder im 4. Quartal 2007 und im Jahr 2007 insgesamt

Daňové příjmy státu a spolkových zemí ve 4. čtvrtletí 2007 a celkově v roce 2007

Monatsbericht des BMF, Februar 2008, Nr. 2, S. 67-70

Príspevok seznamuje s vývojem daňových příjmů (bez komunální daně) v Německu ve čtvrtém čtvrtletí 2007 a za celý rok 2007. Dokládá, že sledované daňové příjmy v roce 2007 vzrostly o 10,7 %, přičemž vývoj ve čtvrtém čtvrtletí 2007 vykázal určité oslabení nárůstu (+ 6,6 %) v porovnání s celoročním stavem. Přehled dále informuje o rozdělení daňových příjmů podle úrovní státní správy (stát, spolkové země, obce). - Pozn.

Time to turn out the lights : the states' budgets

Je načase zhasnout : rozpočty amerických států

The Economist, April 5th 2008, Vol. 387, No. 8574, p. 47-48

Některé státy USA mají rozpočtové problémy a protože ze zákona by jejich hospodaření mělo být vyrovnané, mohou buď zvýšit daně nebo snížit výdaje. Sedmnáct států nyní zvažuje škrty ve všem, počínaje zdravotními službami a konče financováním vysokých škol pro příští fiskální rok, který pro většinu států začíná 1. července. V článku se upozorňuje, že tato fiskální krize může prohloubit hospodářský pokles celé Ameriky, a uvádí se paralela s poslední recesí roku 2001.

Nejvyšší kontrolní úřad

Výroční zpráva 2007

Věstník Nejvyššího kontrolního úřadu, 2008, roč. 16, částka 1, 55 s.

Postavení a působnost NKÚ, zhodnocení plánu kontrolní činnosti za rok 2007 (výsledky kontrolní činnosti, plnění oznamovací povinnosti NKÚ podle zákona o správě daní a poplatků, součinnost s orgány činnými v trestním řízení), skutečnosti zjištěné v kontrolních akcích (oblast příjmů a výdajů státního rozpočtu), zhodnocení ostatní činnosti NKÚ (např. stanoviska k návrhu státního závěrečného účtu, stanoviska k návrhům právních předpisů, plnění povinností vůči veřejnosti, mezinárodní spolupráce), hospodaření s rozpočtovými prostředky kapitoly NKÚ v roce 2007 atd. - Text zprávy zařazen do části C: Informace a dokumenty (s. 105).

Rolf Ackermann

Warum eigentlich sagt die rückläufige Staatsquote nicht viel über die Qualität der deutschen Politik aus?

Proč vlastně klesající státní kvóta příliš nevypovídá o kvalitě německé politiky?

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 13, S. 41

Kritický pohled na vývoj státní kvóty v Německu, zpochybnění kvality činností státu. - Překlad viz Informace Odborné knihovny MF č. 5/2008.

Životní prostředí

Joffrey Celestin-Urbain

The long-term economic consequences of climate change

Dlouhodobé ekonomické důsledky klimatických změn

Trésor-economics, February 2008, No. 30, p. 1-8

Autor analyzuje studii "Stern Review on the Economics of Climate Change" (Sternova zpráva o ekonomických důsledcích klimatických změn) publikovanou v roce 2006 ve Velké Británii. Upozorňuje na hlavní přínosy této studie, přičemž se zaměřuje zejména na ekonomické metody srovnání mezi náklady spojenými s dodatečným odstraňováním škod v důsledku poškození životního prostředí a náklady, které je třeba předem obětovat, aby se podařilo omezit emise skleníkových plynů. - Pozn.

Sarka Buyny ... [et al.]

Umweltökonomische Aspekte der Globalisierung. Teil 2, CO2 - Emissionen des internationalen Güter- und Personenverkehrs

Ekologické aspekty globalizace. Část 2, Emise kyslíčnicku uhličitého v souvislosti s mezinárodní nákladní a osobní přepravou

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 2, S. 148-156

V návaznosti na první část příspěvku věnovaného rozboru ekologických dopadů globalizace na německý trh se tato druhá část zabývá emisemi kyslíčnicku uhličitého v souvislosti s dopravou dováženého zboží a služeb a s osobní leteckou dopravou na německých letištích. Ukazuje metodiku výpočtů emisí kyslíčnicku uhličitého a energetické náročnosti v této souvislosti a představuje zjištěné výsledky. - Pozn. -- První část příspěvku zveřejněna ve Wirtschaft und Statistik, 2007, č. 12, s. 1261-1271.

Ostatní

Ján Záborský

Letný čas sú peniaze : energetické úspory

Trend, 2008, č. 13, s. 17-18

K problematickým efektům a dopadům letního času (LČ) z pohledu energetických analytiků, odkazy na studie. Upozornění na předběžné výsledky výzkumů věnovaných negativnímu vlivu LČ na vnitřní biologické hodiny člověka (narušení cirkadiánního rytmu) a jeho výkonnost.

Daniel Chudnovsky ... [et al.]

Money for science? The impact of research grants on academic output

Peníze na vědu? Dopad výzkumných grantů na vědecké výsledky

Fiscal studies, March 2008, Vol. 29, No. 1, p. 75-87

Studie zkoumá dopad dotací na vědeckou činnost v Argentině měřenou publikační činností v renomovaných odborných časopisech a dalšími faktory. Výkonnost vědců pracujících na finančně podporovaných projektech srovnává s kontrolní skupinou vědců na stejně vědecky náročných projektech, kteří však nezískali podporu z důvodu nedostatku finančních prostředků. Výsledky dokládají statisticky významný efekt podpory, zejména v případě mladých vědců. - Pozn.

Josef Pravec, Jiří Kouda

Podnikání v sutaně : církevní restituce

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 13, s. 32-38

Obsáhlý materiál, věnovaný připravovanému zákonu o odškodnění církví, shrnuje názory Ministerstva financí, církevních představitelů, ekonomů a dalších. Celá operace by měla trvat 60 let, ve hře je více než 250 miliard korun. K současným i budoucím možnostem podnikání církví (pronájmy, investice). Doplněno přehledem zabaveného pozemkového majetku církevních řádů a kongregací a exkurzem do

historie církevních majetků v českých zemích. - K tématu viz přísp. na s. 39 tohoto čísla čas. s názvem Odvaha, či nerozum?, věnovaný zahraničním zkušenostem s církevními restitucemi.

Ursprung und Visionen

Původ a vize

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 12, S. 28-29

Politická kultura v Německu, stručná charakteristika šesti předních současných politických stran vč. pohledu na dosavadní a příp. budoucí koaliční partnerství. CDU, FDP, CSU, Bündnis 90/Die Grünen, SPD, Die Linke.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Der gesunde Umgang mit Risiko

Správné zacházení s rizikem

Auszüge aus Presseartikeln, 12. März 2008, Nr. 11, S. 22

Nečekaně velké vystavení mnohých bank rizikům spojeným s hypotékami horší bonity na amerických trzích silně poškodilo důvěru ve schopnosti finančních institucí zvládat svůj přístup k rizikům. Výtky vůči bankám nejsou neoprávněné, nicméně téma rizik daleko přesahuje jejich pouhé řízení.

Nástroje manažera pro řízení rizik je možno kriticky prověřovat - a není to jen důsledek krize na trhu druhořadých hypoték. Již revidovaná ustanovení o kapitálové přiměřenosti („Basel II“) stanoví finančním institucím povinnost ohodnotit svoje rizika a vyvodit z toho odpovídající zabezpečení vlastním kapitálem. Systémy na hodnocení rizik jsou sice u mnohých bank velmi propracované, nicméně běžná praxe všech institucí se i nadále opírá o model Value-at-Risk (VaR). Tento model odhaduje ztrátu, kterou banka v určitém časovém období a s určitou pravděpodobností nepřekročí. Kritika této metodologie odhadu ztrát je tak stará, jako model sám. Předmětem kritiky je například skutečnost, že tento přístup nevypovídá o výši možných ztrát, či fakt, že vypovídací schopnost modelu funguje v podmínkách „normálního“ trhu. Kromě toho Mezinárodní měnový fond v jedné své studii doložil, že užívání modelu VaR posiluje ze své podstaty výkyvy na trhu. V době nízké tržní volatility totiž tato metoda svádí k přijímání nadměrných rizik. Když volatilita náhle stoupne, vynucuje si naopak příliš silnou redukci rizik. Také krize trhu druhořadých hypoték vypukla po období vysloveně nízké tržní volatility.

Jak manažeři řídící rizika, tak regulační orgány jsou si této nedostatečnosti dobře vědomi a do oblasti moderního řízení rizik zahrnují také takzvané zátěžové testy. Tyto testy napodobují buď již proběhlé krize, nebo odhadují dopady prudších výkyvů běžných ukazatelů na finančních trzích na portfolia bank. Ale ani tyto vylepšené zátěžové testy nemohou - jak vidno - krizím zabránit.

Nedovedou to banky dělat lépe? Nástroje moderního řízení rizik nejsou ve skutečnosti úplně bezchybné: lpění na modelech, koncipovaných pro bezproblémové „normální“ trhy a opomenutí „nenormálních“, tj. krizových tržních situací, se ukazuje jako naivní. Potvrzuje se také, že skepse vůči metodám, které tyto nenormální situace ve svých modelech zohledňují (např. teorie extrémních hodnot – Extremwerttheorie) a které jsou velmi složité, je oprávněná jen zčásti. Nicméně i ten nejlepší model přináší kvalitní výsledky jen tehdy, když vychází ze správných údajů. Před vznikem krize druhořadých hypoték zpracovávaly modely data, která se ukázala být chybná. V případě jistých strukturovaných úvěrových derivátů se například dodatečně prokázalo, že tržní ceny byly přehnané.

Věřit tomu, že banky mohou svoje rizika plně kontrolovat jen pomocí správných modelů a dat, je každopádně nerealistické. Banky nikdy nebudou mít svoje rizika pod kontrolou plně a beze zbytku, protože některé skutečnosti se prostě kontrole vymykají. Neexistuje žádná dostatečně vysoká hráz, která by byla absolutní zárukou, že k potopě nedojde.

Pokud se smíříme s tím, že do finančního světa prostě určité riziko patří, neměli bychom se alespoň snažit o to, aby kontrolovatelná rizika a s tím spojené výkyvy na trhu a krize byly co nejmenší? Odpověď je záporná, neboť snaha o naprostou minimalizaci rizik je vždy spojena s nadměrnými náklady. Pokud by se finanční instituce chtěly zajistit proti všem známým rizikům – i těm nejmeně pravděpodobným – vázalo by to nepřiměřeně kapitál, který by mohl být jinde produktivně použit. Je tedy zřejmé, že rozhodování mezi přijetím určitého rizika a kapitálovými náklady k jeho omezení je výsledkem procesu optimalizace. Co přitom bude považováno za „optimální“ riziko, se od banky k bance liší, nikdy to ale nebude riziko nulové. Akcionáři bank si musí být vědomi, že riziko do bankovních obchodů patří: banky podstupují rizika za účelem dosažení zisku. V podstatě je pouze nutné, aby správní rada a management byli schopni akcionářům toto přijetí rizik transparentně představit a odůvodnit.

Protože lidé mají sklon k přehánění, bude asi na finančních trzích stále docházet ke vzniku spekulacních bublin. Tento názor ovšem nesmí vést k tomu, aby se věcem nechal volný průběh. Právě

krize druhořadých hypoték ukázala, že existují zcela konkrétní opatření, pomocí kterých by bylo možné zabránit minimálně příliš hlubokým krizím. Patří k nim další rozvíjení současných modelů rizik, stejně jako zpochybnění přednostního užívání konceptu VaR. Neméně důležitá je i podpora diverzifikace v oblasti řízení rizik finančních institucí. Pokud všechny banky užívají stejné modely, reagují podobně na přicházející šoky a krach je naprogramován.

K oslabení krizí přispívá i určitá pestrost účastníků trhu. Pokud mají rozdílné preference rizik, zůstává trh likvidní. Jen potud také platí, že po nezdaru přijde zase úspěch. Z tohoto hlediska je dobré, pokud i během hypoteční krize existují investoři, kteří jsou ochotni přijmout podíl na bankovních rizicích a vstupují do účastí v bankách. Stejně stabilizující efekt má, pokud na silně postižený trh pro CDO (collateral debt obligations – zajištěné dluhové obligace) vstoupí hedgeové fondy a kupují CDO, protože to odpovídá jejich profilu rizik.

Pravděpodobně nejdůležitější nástroj na zmírnění náchylnosti ke krizím finančního systému je třeba hledat ve vlastní práci bankéřů - v koncipování uzavíraných smluv. Protože touha vydělávat a snaha prosadit se jsou mocnými hnacími silami, měl by fungovat interní kontrolní mechanismus bank takovým způsobem, aby se případné výstřelky nemohly realizovat a nemohly krmit spekulativní bubliny. Podněty k tomu musí být jednoznačné a shodné na všech stupních řízení. Jen když bude každý bankéř – od poradce zákazníků přes investičního bankéře až po člena vedení koncernu či správní rady – zainteresován spoluúčastí nejen na zisku, ale i na možné ztrátě, provázející uzavřené obchody, tak teprve potom bude zacházet s faktorem rizika odpovědně. Kdyby byl v minulosti systém interních pobídek v bankách stanoven systematičtěji, mohlo se mnohým krizím zabránit nebo je alespoň podstatně zmírnit. Platí to i pro krizi druhořadých hypoték.

Zpracovala Ing. K. Gubová